

CÁC LỄ THẬT TRONG SÁCH MA-THI-Ơ

BÀI 180 - Sự sửa soạn để chôn xác Đức Chúa Jê-sus Christ.

Phần 5- Sự mâu nhiệm của bánh không men và rau đắng

được dùng trong lễ Vượt qua của Đức Giê-hô-va.

Ma-thi-ơ 26:1-13: Vả, Đức Chúa Jê-sus đã phán những lời ấy xong rồi, thì phán cùng môn đồ rằng: Các người biết rằng còn hai ngày nữa thì đến lễ Vượt qua, và Con người sẽ bị nộp để chịu đóng đinh trên cây thập tự. Bấy giờ các thầy tế lễ cả và các trưởng lão trong dân nhóm lại trong tòa thầy cả thượng phẩm tên là Cai-phe; và bàn với nhau dùng mưu chước gì để bắt Đức Chúa Jê-sus mà giết. Song họ nói rằng: Không nên làm trong ngày lễ, e trong dân chúng sanh ra điều xào xạc chẳng. Khi Đức Chúa Jê-sus ở làng Bê-tha-ni, tại nhà Si-môn là người phung, có một người đàn bà cầm cái chai bằng ngọc trắng đựng dầu thơm quý giá lắm, đến gần mà đổ trên đầu Ngài đang khi ngồi ăn. Môn đồ thấy vậy, giận mà trách rằng: Sao phí của như vậy? Dầu này có thể bán được nhiều tiền và lấy mà thí cho kẻ nghèo nàn. Đức Chúa Jê-sus biết điều đó, bèn phán cùng môn đồ rằng: Sao các người làm khó cho người đàn bà đó? Người đã làm việc tốt cho ta; vì các người thường có kẻ nghèo ở cùng mình, song sẽ không có ta ở cùng luôn luôn. Người đổ dầu thơm trên mình ta là để sửa soạn chôn xác ta đó. Quả thật, ta nói cùng các người, khắp cả thế gian, hễ nơi nào Tin Lành này được giảng ra, thì cũng thuật lại việc người ấy đã làm để nhớ đến người.

Tiếp theo các bài trước, hôm nay chúng ta cùng nhau suy gẫm ý nghĩa mâu nhiệm của bánh không men và rau đắng mà Đức Giê-hô-va đã mạng lệnh cho dân Y-sơ-ra-ên phải ăn trong Lễ Vượt Qua của Ngài cùng ý nghĩa mâu nhiệm của thời gian mà dân Y-sơ-ra-ên phải ăn bánh không men của Lễ Vượt Qua này.

Xuất Ê-díp-tô ký 12:1-20: Tại xứ Ê-díp-tô, Đức Giê-hô-va phán cùng Môi-se và A-rôn rằng: Tháng này định làm tháng đầu cho các người, tức là tháng giêng trong quanh năm. Hãy nói cho toàn hội chúng Y-sơ-ra-ên rằng: Đến ngày mồng mười tháng này, mỗi gia trưởng tùy theo nhà mình phải bắt một con chiên con. Nếu nhà ít người quá ăn không hết một chiên con, hãy chung cùng người rất lân cận mình, tùy theo số người; và hãy tính cho mỗi chiên con tùy sức người ăn hết. Các người hãy bắt hoặc trong bầy chiên, hoặc trong bầy dê, chiên con đực hay là dê con đực, tuổi giáp niên, chẳng tì vết chi, đoạn để dành cho đến ngày mười bốn tháng này; rồi cả hội chúng Y-sơ-ra-ên sẽ giết nó, vào lối chiều tối. Họ sẽ lấy huyết đem bôi trên hai cây cột và mày cửa của nhà nào ăn thịt chiên con đó. Đêm ấy họ sẽ ăn thịt chiên quay với bánh không men và rau đắng. Chớ ăn thịt nửa chín nửa sống hay là luộc trong nước, nhưng phải quay trên lửa cả và đầu, giò, với bộ lòng. Các người chớ để chi còn lại đến sáng mai; nếu còn lại, hãy thiêu đi. Vậy, ăn thịt đó, phải như vậy: Dây lưng cột, chân mang giày, tay cầm gậy, ăn hối hả; ấy là lễ Vượt-qua của Đức Giê-hô-va. Đêm đó ta sẽ đi qua xứ Ê-díp-tô, hành hại mọi con đầu lòng xứ Ê-díp-tô, từ người ta cho đến súc vật; ta sẽ xét đoán các thần của xứ Ê-díp-tô; ta là Đức Giê-hô-va. Huyết bôi trên nhà các người ở, sẽ dùng làm dấu hiệu; khi ta hành hại xứ Ê-díp-tô, thấy huyết đó, thì sẽ vượt qua, chẳng có tai nạn hủy diệt các người. Các người hãy ghi ngày đó làm kỷ niệm; trải các đời hãy giữ làm một lễ cho Đức Giê-hô-va, tức là một lễ lập ra đời đời. Trong bảy ngày phải ăn bánh không men: vừa đến ngày thứ nhất, hãy dẹp men khỏi nhà đi; vì hễ ai ăn bánh có men từ ngày thứ nhất cho đến ngày thứ bảy, thì sẽ bị truất ra khỏi Y-sơ-ra-ên. Ngày thứ nhất, sẽ có một sự nhóm hiệp thánh; qua ngày thứ bảy các người cũng sẽ có một sự nhóm hiệp thánh nữa. Trong mấy ngày đó chẳng nên làm công việc chi, chỉ lo sắm đồ ăn cho mỗi người cần ăn mà thôi. Vậy, các người hãy giữ lễ bánh không men, vì chính ngày đó ta rút quân đội các người ra khỏi xứ Ê-díp-tô; nên chi, trải các đời phải giữ ngày đó như một lễ lập ra đời đời. Ngày mười bốn tháng giêng, chiều lại, các người sẽ ăn bánh không men cho đến chiều ngày hai mươi mốt tháng đó. Trong bảy ngày không nên còn thấy men tại nhà các người; vì bất luận người ngoại bang hay là người bản xứ, hễ ai ăn bánh có men sẽ bị truất khỏi hội chúng Y-sơ-ra-ên. Chớ nên ăn bánh có men; khắp nơi các người ở đều phải ăn bánh không men.

Câu 8 và câu 15 đến câu 20 chép: “Đêm ấy họ sẽ ăn thịt chiên quay với bánh không men và rau đắng....Trong bảy ngày phải ăn bánh không men: vừa đến ngày thứ nhất, hãy dẹp men khỏi nhà đi; vì hễ ai ăn bánh có men từ ngày thứ nhất cho đến ngày thứ bảy, thì sẽ bị truất ra khỏi Y-sơ-ra-ên. Ngày thứ nhất, sẽ có một sự nhóm hiệp thánh; qua ngày thứ bảy các người cũng sẽ có một sự nhóm hiệp thánh nữa. Trong mấy ngày đó chẳng nên làm công việc chi, chỉ lo sắm đồ ăn cho mỗi người cần ăn mà

thôi. Vậy, các người hãy giữ lễ bánh không men, vì chính ngày đó ta rút quân đội các người ra khỏi xứ Ê-díp-tô; nên chi, trái các đời phải giữ ngày đó như một lễ lập ra đời đời. Ngày mười bốn tháng giêng, chiều lại, các người sẽ ăn bánh không men cho đến chiều ngày hai mươi một tháng đó. Trong bảy ngày không nên còn thấy men tại nhà các người; vì bất luận người ngoại bang hay là người bốn xứ, hễ ai ăn bánh có men sẽ bị truất khỏi hội chúng Y-sơ-ra-ên. Chớ nên ăn bánh có men; khắp nơi các người ở đều phải ăn bánh không men.”

Trong ý nghĩa thuộc linh thì Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va đó là một công việc thuộc về sự phán xét của Đức Chúa Trời đối với loài người và đối với tuyển dân của Ngài, vì trong thời gian của đêm Đức Giê-hô-va rút các quân đội (là dân Y-sơ-ra-ên ra) của Ngài ra khỏi nhà nô-lệ, thì Ngài sẽ phán xét xứ Ê-díp-tô, nghĩa là bất luận người nào đang sống trong thế gian này thì người đó sẽ phải chịu sự phán xét của Đức Giê-hô-va và sự phán xét đó là: **Huyết bôi trên nhà các người ở, sẽ dùng làm dấu hiệu; khi ta hành hại xứ Ê-díp-tô, thấy huyết đó, thì sẽ vượt qua, chẳng có tai nạn hủy diệt các người.**

Sự phán xét của Đức Giê-hô-va đối với hết thảy những người nào không chấp nhận giá cứu chuộc của Ngài, mà giá cứu chuộc đó chính là Đức Chúa Jê-sus Christ, là Chiên con của Đức Chúa Trời chí cao.

Giá cứu chuộc của Giê-hô-va Đức Chúa Trời ban cho loài người đó chính là sự yêu thương của Đức Chúa Trời dành cho loài người, là loài được Giê-hô-va Đức Chúa Trời tạo nên trong ảnh tượng của chính Ngài và bằng Lời của Ngài. Khi Đức Chúa Trời giải cứu dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi xứ Ê-díp-tô, là giải cứu tuyển dân của Ngài ra khỏi nhà nô lệ, để đem dân đó đến một nơi mà quyền lực của xứ Ê-díp-tô không thể làm tổn hại cho họ, bấy giờ, tại nơi này, Giê-hô-va Đức Chúa Trời sẽ ban Luật pháp thánh khiết và công bình của Ngài cho họ và Luật pháp đó chính là con đường dẫn dắt những người nào chấp nhận giá cứu chuộc của Đức Giê-hô-va dành cho sự sống lại và sự sống đời đời cho linh hồn mình, mà sự chấp nhận giá cứu chuộc đó cũng là sự mà những người đó phải trả giá cho được hưởng giá cứu chuộc của Giê-hô-va Đức Chúa Trời ban cho mình, đó là những người đó phải ăn thứ lương thực mà Đức Giê-hô-va đã ban cho và làm theo mọi điều đã chép trong Luật pháp của Đức Giê-hô-va, vì có như vậy, họ mới thật sự được hưởng sự sống lại và sự sống đời đời cho linh hồn mình, như Đức Giê-hô-va đã hứa.

Lê-vi ký 18:4-5: Các người hãy tuân mạng lệnh ta, gìn giữ luật pháp ta đặt nơi theo: Ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời các người. Vậy, hãy giữ luật pháp và mạng lệnh ta, người nào làm theo, thì sẽ nhờ nó mà được sống: Ta là Đức Giê-hô-va.

Phục truyền luật lệ ký 30:19-20: Ngày nay, ta bắt trời và đất làm chứng cho các người rằng ta đã đặt trước mặt người sự sống và sự chết, sự phước lành và sự rửa sả. Vậy, hãy chọn sự sống, hầu cho người và dòng dõi người được sống, thương mến Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, vâng theo tiếng phán Ngài, và triu mến (trung thành với) Ngài; vì Ngài là sự sống người và làm cho người được sống lâu, đặt người ở trên đất mà Đức Giê-hô-va đã thề ban cho các tổ phụ người, là Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp.

Sự từ chối giá cứu chuộc của Giê-hô-va Đức Chúa Trời sẽ bị coi là hành vi chối bỏ sự sống lại và sự sống đời đời của linh hồn người ấy cùng là sự chối bỏ quyền được làm con kế tự Đức Chúa Trời. Người nào từ chối giá cứu chuộc của Giê-hô-va Đức Chúa Trời thì dù người đó biết hay không biết, hiểu hay không hiểu ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời thì người đó cũng phải bị hư mất đời đời, bởi vì Đức Giê-hô-va đã tạo nên linh hồn loài người và Ngài biết rõ rằng, tất cả mọi linh hồn nào đều được tạo nên bởi hơi thở của Đức Chúa Trời toàn năng và hết thảy mọi linh hồn đều có khả năng nhận biết Đức Chúa Trời, nghĩa là nghe được tiếng của Giê-hô-va Đức Chúa Trời mình, như vậy, nếu người ta đã được nghe tiếng của Đức Chúa Trời mà không vâng theo tiếng phán của Ngài, thì linh hồn đó đã phạm tội và linh hồn nào phạm tội thì linh hồn đó phải chết.

Đêm Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va có giá trị trái các đời của loài người trên trái đất này, nghĩa là nếu loài người còn sanh ra và được sống trên trái đất này, thì loài người còn phải thi hành sự vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời và Giê-hô-va Đức Chúa Trời sẽ tiếp tục sự phán xét loài người theo sự công bình của luật pháp mà Ngài đã ban cho loài người qua Môi-se tại núi Si-na-i.

Trong ý nghĩa thuộc linh, nghĩa là theo Lễ thật thì khi Đức Giê-hô-va phán với Môi-se và với dân Y-sơ-ra-ên biết về sự thi hành và giữ Lễ Vượt Qua của Ngài và khi Đức Giê-hô-va đã phán các mạng lệnh của Ngài cũng như ban Luật pháp của Ngài cho dân Y-sơ-ra-ên, thì kể từ đó, Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va bắt đầu được áp dụng trên những người được nghe về mạng lệnh của Đức Giê-hô-va.

Khi Đức Giê-hô-va thi hành một Giao-ước mới của Ngài, được thiết lập bởi Con một Ngài, là Đức Chúa

Jêsus Christ thì trong muôn dân sống trong thế gian này, kể cả những người đã bởi chính môi miệng mình mà công bố rằng, người đó tin nhận Đức Chúa Jêsus Christ làm Chúa của cuộc đời mình, đến những người đã nghe về Danh của Đức Chúa Jêsus Christ nhưng lại không tin đến Danh Ngài, thì hết thảy đều phải chịu dưới sự phán xét công bình của Giê-hô-Va Đức Chúa Trời, như Lời Chúa đã chép.

Giăng 3:16-21: **Vì Đức Chúa Trời yêu thương thế gian, đến nỗi đã ban Con một của Ngài, hầu cho hễ ai tin Con ấy không bị hư mất mà được sự sống đời đời. Và, Đức Chúa Trời đã sai Con Ngài xuống thế gian, chẳng phải để đoán xét thế gian đâu, nhưng hầu cho thế gian nhờ Con ấy mà được cứu. Ai tin Ngài thì chẳng bị đoán xét đâu; ai không tin thì đã bị đoán xét rồi, vì không tin đến danh Con một Đức Chúa Trời. Và, sự đoán xét đó là như vậy: sự sáng đã đến thế gian, mà người ta ưa sự tối tăm hơn sự sáng, vì việc làm của họ là xấu xa. Bởi vì phàm ai làm ác thì ghét sự sáng và không đến cùng sự sáng, e rằng công việc của mình phải trách móc chẳng. Nhưng kẻ nào làm theo lẽ thật thì đến cùng sự sáng, hầu cho các việc của mình được bày tỏ ra, vì đã làm trong Đức Chúa Trời.**

Giê-hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng hằng sống, Ngài là Đấng Biết và Làm chứng và Ngài là Đấng toàn tri, nên trước khi rút dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi xứ Ê-díp-tô, là ra khỏi nhà nô-lệ, để dân Y-sơ-ra-ên có sức lực rút ra khỏi xứ đó, thì Ngài đã phán bảo trước cho Môi-se để dạy lại cho dân Y-sơ-ra-ên biết mà chuẩn bị lương thực cùng biết thời gian và cách thức ăn thứ lương thực đó như thế nào, hầu cho họ có được sức lực cần phải có để rút ra khỏi xứ Ê-díp-tô cách an toàn.

Trong các bài trước chúng ta đã học về giá trị cùng ý nghĩa mẫu nhiệm của thịt chiên con cùng nguyên tắc phải ăn thịt chiên con như thế nào, trong bài chúng ta học hôm nay, chúng ta cùng nhau suy gẫm ý nghĩa mẫu nhiệm cùng giá trị quan trọng mà những người tin Đức Chúa Jêsus Christ phải hiểu được và thực hành theo Lễ thật, vì sự hiểu biết những ý nghĩa mẫu nhiệm đó chính là lương thực và trách nhiệm mà tâm linh của những người tin Chúa sẽ phải làm, hầu cho được hợp pháp hưởng giá cứu chuộc của Đức Chúa Jêsus Christ.

Chữ **ăn** chép trong Xuất Ê-díp-tô ký đoạn 12 câu 8 trên, đó là chữ אכל - akal, số 0398 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *ăn, nuốt, thiêu đốt, tiêu thụ, sử dụng, đọc ngấu nghiến, nhìn chòng chọc, nhìn như nuốt lấy, để phá hủy, để làm mất hiệu lực của bản ngã xác thịt;*

Chữ **bánh không men** chép trong các câu trên, đó là chữ מצות - matsatsah, số 4682 ra từ chữ מצו - matsats, số 4711 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *bánh được làm mà không có men; sự thêm khát được uống những thứ ngọt ngào, sữa, sự mút sữa,*

Chữ **rau đắng** chép trong câu 8 trên, đó là chữ מרר - meror, số 4844 ra từ chữ מרה - marar, số 4843 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *những sự đắng, sự cay đắng, sự chua xót, sự sầu khổ, làm cho đau buồn, làm cho đắng, sự tỏ ra những sự đắng, làm cho vững chắc, làm cho vững mạnh, làm cho kiên cố, làm cho chắc chắn.*

Lời của Đức Chúa Trời là Lời của Đấng Khôn ngoan và Đức Chúa Trời đã dùng sự Khôn ngoan của mình để tạo nên muôn vật, vì thế cho nên để có thể hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời, thì loài người phải nhận được sự ban cho khả năng hiểu biết Lời của Đức Chúa Trời, mà muốn nhận được khả năng này, thì loài người phải trả giá cho được nhận sự ban cho này.

Châm ngôn 3:1-23: **Hỡi con, chớ quên sự khuyên dạy ta, lòng con khá giữ các mạng lệnh ta; Vì nó sẽ thêm cho con lâu ngày, số năm mạng sống, và sự bình an. Sự nhân từ và sự chân thật, chớ để lìa bỏ con; Hãy đeo nó vào cổ, ghi nó nơi bia lòng con; Như vậy, trước mặt Đức Chúa Trời và loài người con sẽ được ơn và có sự khôn ngoan thật. Hãy hết lòng tin cậy Đức Giê-hô-va, chớ nương cậy nơi sự thông sáng của con; Phàm trong các việc làm của con, khá nhận biết Ngài, thì Ngài sẽ chỉ dẫn các nẻo của con. Chớ khôn ngoan theo mắt mình; Hãy kính sợ Đức Giê-hô-va, và lìa khỏi sự ác: Như vậy, cuống rốn con sẽ được mạnh khỏe, và xương cốt con được mát mẻ. Hãy lấy tài vật và huê lợi đầu mùa của con, mà tôn vinh Đức Giê-hô-va; Vậy, các vợ lẽ con sẽ đầy dư dật, và những thùng của con sẽ tràn rượi mới. Hỡi con, chớ khinh điều sửa phạt của Đức Giê-hô-va, chớ hiềm lòng khi Ngài quả trách; Vì Đức Giê-hô-va yêu thương ai thì trách phạt nấy. Như một người cha đối cùng con trai yêu dấu mình. Người nào tìmặng sự khôn ngoan, và được sự thông sáng, có phước thay! Vì thà được nó hơn là được tiền bạc, hoa lợi nó sanh ra tốt hơn vàng ròng. Sự khôn ngoan quý báu hơn châu ngọc, chẳng một bửu vật nào con ưa thích mà sánh kịp nó được. Tay hữu nó cầm sự trường thọ, còn trong tay tả, có sự giàu có và vinh**

hiển. Các nẻo nó vốn là nẻo khoái lạc, và các lối nó cả điều bình an. Nó là cây sự sống cho ai nắm lấy nó; Người nào cầm giữ nó đều được phước hạnh. Đức Giê-hô-va dùng sự khôn ngoan lập nên trái đất; Nhờ sự thông sáng mà sắp đặt các tầng trời. Do sự hiểu biết Ngài các vực sâu mở ra, và mây dặt ra sương móc. Hỡi con, khá gìn giữ sự khôn ngoan thật và sự dễ dặt, chớ để nó lìa xa mắt con; Thì nó sẽ là sự sống của linh hồn con, và như đồ trang sức cho cổ con. Con sẽ bước đi vững vàng trong đường con, và chân con không vấp ngã.

Chìa khoá cơ bản để giúp chúng ta hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời trong văn tự, vì chính Đức Chúa Trời đã mách bảo cho loài người chúng ta biết các chìa khoá để nhờ đó mà có thể hiểu được ý nghĩa của Lời Chúa, nhưng không phải là cho xác thịt của loài người, mà là cho tâm linh của loài người, vì mục đích Đức Chúa Trời ban Luật pháp của Ngài cho loài người ấy là để cứu chuộc tâm linh loài người lại cho Ngài. Trong bài trước chúng ta đã hiểu được giá trị của việc Đức Giê-hô-va mạng lệnh cho tuyển dân của Ngài phải ăn thịt chiên của Lễ Vượt Qua, đó là ăn cả đầu, lòng với bộ giò, vì mỗi cơ phận của con sinh tể đều mang lại tác dụng trực tiếp cho người nào ăn nó và như vậy, Đức Chúa Trời đã mách bảo cho chúng ta biết cấu tạo và công việc của mỗi một cơ phận được Đức Chúa Trời tạo nên và đặt trong thân thể đó đều được Đức Chúa Trời giao cho một trách nhiệm mà cơ phận đó phải hoàn thành để cung cấp năng lượng thuộc về sự sống cho thân thể đó và như vậy, Lời của Đức Chúa Trời phải được tôn trọng như tôn trọng một thân thể trọn vẹn như Đức Chúa Jê-sus Christ là trọn vẹn vậy.

Nếu một người thợ sửa chữa máy móc mà không có sự hiểu biết về cơ chế, cấu tạo của chiếc máy cùng các tính năng kỹ thuật của các bộ phận trong cỗ máy đó, thì người đó không thể sửa chữa được chiếc máy đó cách chính xác và an toàn, hầu cho chiếc máy đó sẽ không bị hư hỏng sau khi được hoạt động trở lại.

Cũng một lẽ đó, những người được Giê-hô-va Đức Chúa Trời chọn lựa cho được làm môn đồ của Đức Chúa Jê-sus Christ cũng phải có được sự thông biết về Luật pháp của Đức Chúa Trời và những người đó sẽ được ví là **thợ xây nhà thiêng liêng (thuộc linh)** mà vật liệu của ngôi nhà đó không phải là kiến thức của loài người xác thịt nhưng là Lời của Đức Chúa Trời và người ta phải xây dựng, sửa chữa ngôi nhà đó theo tiêu chuẩn của Đức Chúa Trời chứ không phải theo ý của tổ chức những con người xác thịt.

1 Phi-e-rơ 2:1-10: **Vậy anh em đã từ bỏ mọi điều độc ác, mọi điều gian xảo, mọi thứ giả trá, lòng ghen ghét và sự nói hành, thì hãy ham thích sửa thiêng liêng (Lễ thật) của đạo, như trẻ con mới đẻ vậy, hầu cho anh em nhờ đó lớn lên mà được rồi linh hồn, nếu anh em đã nếm biết Chúa là ngọt ngào. Hãy đến gần Ngài, là hòn đá sống, bị người ta loại ra, song được chọn và quý trước mặt Đức Chúa Trời, và anh em cũng như đá sống, được xây nên nhà thiêng liêng (a spiritual house - nhà thuộc linh), làm chức tế lễ thánh, dâng dâng của tế lễ thiêng liêng (thuộc linh), nhờ Đức Chúa Jê-sus Christ mà đẹp ý Đức Chúa Trời. Vì trong Kinh Thánh có chép rằng: Này, ta đặt tại Si-ôn hòn đá góc nhà đã chọn lựa và quý báu; Ai tin đến đá ấy sẽ không bị xấu hổ. Vậy nên, cho anh em là kẻ đã tin, thì là đá quý; nhưng cho những kẻ không tin, thì Hòn đá mà bị thợ xây nhà loại ra, bèn trở nên đá góc nhà, là Đá gây cho vấp vấp, là đá lớn làm cho sa ngã; họ bị vấp đá đó, vì không vâng phục Đạo, và điều ấy đã định sẵn cho họ rồi. Nhưng anh em là dòng giống được lựa chọn, là chức thầy tế lễ nhà vua, là dân thánh là dân thuộc về Đức Chúa Trời, hầu cho anh em rao giảng nhân đức của Đấng đã gọi anh em ra khỏi nơi tối tăm, đến nơi sáng láng lạ lùng của Ngài; anh em ngày trước không phải là một dân, mà bây giờ là dân Đức Chúa Trời, trước không được thương xót, mà bây giờ được thương xót.**

Lời của Đức Chúa Trời được ví là cây sự sống và nếu là cây, thì mọi sự được tạo thành từ thân cây đến các nhánh và bông trái của cây đó cũng đều chịu sự ảnh hưởng từ bộ rễ của cây đó mà ra. Như vậy, nếu chúng ta không hiểu được giá trị và cách làm việc của bộ rễ, hay là cội rễ của cây, cũng như cấu tạo và công việc của **bộ lòng**, hay được gọi là **“lục phủ ngũ tạng”** của con chiên, thì chúng ta không thể hiểu được ý nghĩa mầu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời đã được chép trong Kinh-Thánh.

Sự hiểu biết về nguyên tắc làm việc của Lời Đức Chúa Trời chính là chìa khoá giúp chúng ta hiểu được ý nghĩa của Lời Chúa và sự hiểu biết ý nghĩa của Lời Chúa sẽ cung cấp năng lực cho chúng ta noi theo Lời của Đức Chúa Trời và giúp chúng ta yêu mến Luật pháp của Đức Chúa Trời.

Chữ **ăn** chép trong Xuất Ê-díp-tô ký đoạn 12 câu 8 trên, đó là chữ אכל - **akal**, số 0398 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **ăn, nuốt, thiêu đốt, tiêu thụ, sử dụng, đọc ngấu ngiến, nhìn chòng chọc, nhìn như nuốt lấy, để phá huỷ, để làm mất hiệu lực của bản ngã xác thịt;**

Chữ **ăn** - אכל - akal, số 0398 này cũng chính là chữ **ăn** mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán với A-đam tại nơi vườn Ê-đen: **“Rồi, Giê-hô-va Đức Chúa Trời phán dạy rằng: Người được tự do ăn hoa quả các thứ cây trong vườn; nhưng về cây biết điều thiện và điều ác thì chớ hề ăn đến; vì một mai người ăn chắc sẽ chết.”** (Sáng thế ký 2:16-17)

Như vậy, chúng ta đã biết tác dụng của việc khi loài người chúng ta **“ăn”** Lời của Đức Chúa Trời (*mà thịt chiên con là bóng*), thì quyền phép của Lời Đức Chúa Trời sẽ giúp chúng ta làm chết các bản ngã của xác thịt mình, và khi bản ngã xác thịt của chúng ta chết thì tâm linh của chúng ta sẽ được sống lại, nghĩa là được tái sinh và được hưởng sự sống đời đời trong Danh của Đức Chúa Jê-sus Christ .

Chữ **bánh không men** chép trong Xuất Ê-díp-tô ký 12 từ câu 8 đến câu 20, đó là chữ מַצֹּת - matstsah, số 4682 ra từ chữ מַצֹּת - matsats, số 4711 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: ***bánh được làm mà không có men; sự thèm khát được uống những thứ ngọt ngào, sữa, sự mút sữa;***

Trong ý nghĩa của ngọn và gốc của chữ **bánh không men** trong tiếng Hê-bơ-rơ, đã cung cấp cho chúng ta biết ý nghĩa ngọn đó là ***bánh được làm bằng bột nhưng không có men trộn vào***, còn ý nghĩa gốc, tức là Lẽ thật, có nghĩa là tác dụng của ***bánh không men thuộc linh*** khi người ta ăn, đó là ***sự thèm khát được uống những thứ ngọt ngào, sữa, sự mút sữa;***

Người ta sẽ thắc mắc là làm thế nào mà khi người ta học Luật pháp của Đức Chúa Trời và làm theo Luật pháp đó thì người ta lại yêu thích Lẽ thật, là sữa thiêng của Đạo?

Chúng ta hãy xem Lời Đức Chúa Trời nói gì về việc này.

Ê-sai 35:1-10: **Đồng vắng và đất khô hạn sẽ vui vẻ; nơi sa mạc sẽ mừng rỡ, và trở hoa như bông hường (rose - hoa hồng). Nó trở hoa nhiều và vui mừng, cất tiếng hát hân hỷ. Sự vinh hiển của Li-ban cùng sự tốt đẹp của Cạt-mên và Sa-rôn sẽ được ban cho nó. Chúng sẽ thấy sự vinh hiển Đức Giê-hô-va, và sự tốt đẹp của Đức Chúa Trời chúng ta. Hãy làm cho mạnh những tay yếu đuối, làm cho vững những gối run en! Hãy bảo những kẻ có lòng sợ hãi rằng: Khá vững lòng, đừng sợ nữa! Đây này, Đức Chúa Trời các người sẽ lấy sự báo thù mà đến, tức là sự báo trả của Đức Chúa Trời. Chính Ngài sẽ đến và cứu các người! Bấy giờ, những kẻ mù sẽ mở mắt, những kẻ điếc sẽ rõ tai. Bấy giờ, kẻ què sẽ nhảy như con nai, lưỡi kẻ câm sẽ hát. Vì có những dòng nước trào lên trong đồng vắng, và những suối chảy ra trong nơi sa mạc. Cát nóng sẽ biến ra hồ, ruộng khô sẽ biến thành suối nước. Hang chó đồng đã ở sẽ trở nên vùng sậy và lau. Tại đó sẽ có một đường cái, và một lối gọi là đường thánh. Kẻ nào ô uest sẽ không được đi qua; song nó sẽ dành cho những người được chuộc. Ai đi trong đường đó, dầu khờ dại cũng không lầm lạc. Trên đường đó không có sư tử, không có một thú dữ nào lên; chẳng ai gặp nó ở đó. Song những kẻ được chuộc sẽ bước đi đường ấy, những kẻ Đức Giê-hô-va đã chuộc sẽ về, ca hát mà đến Si-ôn; sự vui vẻ vô cùng sẽ ở trên đầu họ. Họ sẽ được sự vui vẻ mừng rỡ, mà sự buồn bực than vãn sẽ trốn đi.**

Lời của Đức Chúa Trời ban cho loài người là đường đi, là Lẽ thật và sự sống, để dắt dẫn những người đã tiếp nhận giá cứu chuộc của Đức Chúa Trời ban cho mình, ra khỏi nơi tối tăm để đến nơi sáng láng lạ lùng (thiên đàng) của Đức Chúa Trời. Đức Chúa Jê-sus Christ chính là Lời Đức Chúa Trời đã ban cho loài người mà chiên con của Lẽ Vượt Qua của Đức Giê-Hô-Va đó là bóng, sẽ ban năng lực trọn vẹn, cả về thuộc thể và cả về thuộc linh cho những người nào tiếp nhận, vâng giữ và làm theo Lời của Đức Chúa Trời.

Trong lãnh vực thuộc thể nghĩa là đối với xác thịt của những người nào tiếp nhận, vâng giữ và làm theo Lời Đức Chúa Trời, thì sẽ làm cho chết bản ngã xác thịt của người đó, như Lời Chúa có chép: **“Này là sự tin chắc của chúng tôi nhờ Đấng Christ mà có trong Đức Chúa Trời: không phải tự mình chúng tôi có tài năng mà nghĩ việc gì như bởi chính mình chúng tôi, nhưng tài năng của chúng tôi đến từ Đức Chúa Trời; và ấy là Ngài đã ban tài năng cho chúng tôi giúp việc giao ước mới, chẳng phải giao ước về chữ, bèn là giao ước về Thánh Linh; vì chữ làm cho chết, song Thánh Linh làm cho sống. Vả, nếu chức vụ về sự chết, chạm chữ trên bảng đá, đã là vinh hiển lắm đến nỗi con cái Y-sơ-ra-ên không có thể ngó trên mặt Mô-i-se, vì cơ sự sáng láng trên mặt người, dầu là tạm, phương chi chức vụ của Thánh Linh càng vinh hiển hơn biết bao! Vậy, nếu chức vụ về sự định tội còn được vinh hiển, thì chức vụ về sự công bình được vinh hiển hơn bội phần. Vả lại, cái điều được vinh hiển trong chức vụ thứ nhất biến đi bởi sự vinh hiển rất cao hơn của chức vụ thứ nhì; vì nếu sự phải qua đi còn có lúc vinh hiển thay, phương chi sự bền ở sẽ có vinh hiển dường nào nữa!”** (2 Cô-rinh-tô 3:4-11)

Luật pháp văn tự mà Đức Chúa Trời đã ban cho loài người chúng ta còn được gọi là Luật pháp của sự tội và sự chết, vì Luật pháp chỉ ra cho người ta biết tội lỗi, nên được gọi là **chức vụ về sự định tội**. Tác dụng của **chức vụ về sự định tội** này sẽ giúp cho người tin Chúa nhận biết sự nguy hiểm của tội lỗi sẽ đưa linh hồn người ta vào sự chết đời đời, còn xác thịt của người ta sẽ bị rửa sạch, là sự báo trả công bình của Luật pháp mà Đức Chúa Trời đã ban cho loài người. Tác dụng của Luật pháp văn tự cũng chỉ cho người ta biết làm thế nào để tội lỗi được bôi xóa, đó là nếu người ta hết lòng mà trở lại với Giê-hô-va Đức Chúa Trời mình qua sự ăn năn và để làm theo Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời.

Ê-sai 44:21-22: **Hỡi Gia-cốp, hỡi Y-sơ-ra-ên, hãy nhớ các điều này! Vì người là tôi tớ ta. Ta đã gây nên người; hỡi Y-sơ-ra-ên, người là tôi tớ ta, ta sẽ không quên người! Ta đã xóa sự phạm tội người như mây đậm, và tội lỗi người như đám mây. Hãy trở lại cùng ta, vì ta đã chuộc người.**

Giê-rê-mi 31:13-15: **Chỉ người phải nhận lỗi mình: người đã phạm tội nghịch cùng Giê-hô-va Đức Chúa Trời người; người đã chạy khắp mọi ngả nơi các thần khác ở dưới mỗi cây xanh, mà không vâng theo tiếng ta, Đức Giê-hô-va phán vậy. Đức Giê-hô-va phán: Hỡi con cái bội nghịch, hãy trở về; vì ta là chồng người. Trong vòng các người, ta sẽ lựa mỗi thành một người, mỗi họ hai người, mà đem đến Si-ôn. Ta sẽ ban các kẻ chăn giữ vừa lòng ta cho các người, các kẻ ấy sẽ lấy sự sáng suốt khôn ngoan mà chăn nuôi các người.**

1 Giăng 1:5-10: **Này là lời truyền giảng mà chúng tôi đã nghe nơi Ngài và truyền lại cho anh em rằng Đức Chúa Trời là sự sáng, trong Ngài chẳng có sự tối tăm đâu. Ví bằng chúng ta nói mình được giao thông với Ngài, mà còn đi trong sự tối tăm, ấy là chúng ta nói dối và không làm theo lẽ thật. Nhưng, nếu chúng ta đi trong sự sáng cũng như chính mình Ngài ở trong sự sáng, thì chúng ta giao thông cùng nhau; và huyết của Đức Chúa Jê-sus, Con Ngài, làm sạch mọi tội chúng ta. Ví bằng chúng ta nói mình không có tội chi hết, ấy là chính chúng ta lừa dối mình, và lẽ thật không ở trong chúng ta. Còn nếu chúng ta xưng tội mình, thì Ngài là thành tín công bình để tha tội cho chúng ta, và làm cho chúng ta sạch mọi điều gian ác. Nhược bằng chúng ta nói mình chẳng từng phạm tội, ấy là chúng ta cho Ngài là kẻ nói dối, lời Ngài không ở trong chúng ta.**

Khi tội lỗi của người ta được bôi xóa, nghĩa là được tha thứ, thì tâm linh của người đó được giải phóng khỏi quyền lực của sự tội và sự chết và sự công bình của người đó được Đức Chúa Trời trả lại cho và người ấy sẽ được hưởng quyền kế tự Lời của Đức Chúa Trời (Gióp 33:26) mà sự bình an là dấu hiệu của sự được tha thứ. Khi người tin Chúa nhận được quyền sở hữu Lời của Đức Chúa Trời, người ấy sẽ được hiểu biết ý nghĩa của Lời Chúa và bấy giờ, người ấy sẽ giống như một người đã được rút ra khỏi nơi âm phủ vậy, môi miệng của người ấy được phục hồi lại khả năng nhận biết mùi vị của các thứ trái cây, như nhận biết vị ngọt, vị chua, vị mặn hay nhạt...người ấy sẽ thấy vui mừng khi được nếm biết Lời của Đức Chúa Trời là ngọt ngào vì người ấy đã thật sự được trải qua, được nếm biết và kinh nghiệm được quyền phép của Lời Đức Chúa Trời được thực hành trên chính cuộc đời của người ấy.

Thi-Thiên 119:103-105: **Lời Chúa ngọt hòng tôi đường bao! Thật ngọt hơn mật ong trong miệng tôi! Nhờ giềng mối Chúa tôi được sự thông sáng; Vì vậy, tôi ghét mọi đường giả dối. Lời Chúa là ngọn đèn cho chân tôi, ánh sáng cho đường lối tôi.**

Nhã-ca 2:1-7: **Ta là hoa tường vi của Sa-rôn, bông huệ của trũng. Bạn tình ta ở giữa đám con gái Như bông huệ ở giữa gai góc. Lương nhân tôi ở giữa đám con trai như cây bình bát ở giữa những cây rừng. Tôi vui lòng ngồi dưới bóng người; Trái người ngọt ngào cho ổ gà tôi. Người đưa tôi vào phòng yến tiệc, ngọn cờ người phát trên tôi ấy là ái tình. Hãy lấy bánh nho nâng đỡ lòng tôi; Dùng trái bình bát bổ sức tôi lại; Vì tôi có bệnh bởi ái tình. Tay tả người kê dưới đầu tôi, còn tay hữu người ôm lấy tôi. Hỡi các con gái Giê-ru-sa-lem, ta ép nài các người bởi những con hoàng dương hay là con nai đồng nội, chớ kinh động, chớ làm tỉnh thức ái tình ta Cho đến khi nó muốn.**

1 Phi-e-rơ 2:1-3: **Vậy anh em đã từ bỏ mọi điều độc ác, mọi điều gian xảo, mọi thứ giả trá, lòng ghen ghét và sự nói hành, thì hãy ham thích sữa thiêng liêng của đạo, như trẻ con mới đẻ vậy, hầu cho anh em nhờ đó lớn lên mà được rồi linh hồn, nếu anh em đã nếm biết Chúa là ngọt ngào.**

Lời của Đức Chúa Trời ban cho loài người được gọi là Luật pháp, là con đường dẫn loài người ra khỏi quyền lực của tội lỗi, tức là ra khỏi quyền lực của ma quỷ. Luật pháp của Đức Chúa Trời được ví là **bánh không men**, vậy thì chúng ta sẽ hiểu ý nghĩa của bóng của **bánh không men** này như thế nào ?

Khi nói đến bánh, là nói đến lương thực nuôi sống người ta và tùy theo mỗi sắc dân trên trái đất này mà người ta sẽ phải ăn mỗi ngày, hoặc bánh, hoặc cơm, hoặc củ... để duy trì sự sống của xác thịt mình. Cũng một lẽ ấy, để gìn giữ sự sống của thân thể xác thịt và linh hồn mình thì người ta phải thực hành việc vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời mỗi ngày, trong mọi lúc, mọi nơi, trong mọi hoàn cảnh và môi trường sống, vì người ta có thể nhịn ăn một vài ngày mà không chết xác thịt mình, nhưng nếu người ta không vâng giữ Luật pháp của Đức Chúa Trời chỉ trong vòng vài giây đồng hồ thôi, thì người ta có thể sẽ chết như A-đam vậy, như Lời Chúa đã cảnh báo trong Thi-Thiên 82:6-7: **Ta đã nói: Các người là thần, hết thảy đều là con trai của Đấng Chí cao. Dầu vậy, các người sẽ chết như loài người, sa ngã như một quan trưởng.**

Trong lãnh vực thuộc linh thì khi người ta vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời như người ta ăn nuốt **bánh không men** (là bóng về Luật pháp của Đức Chúa Trời), thì dù Luật pháp của Đức Chúa Trời là con đường thánh dành cho những người được chuộc cho Đức Chúa Trời sẽ bước đi trên đó mỗi ngày của cuộc đời mình, thì những người bước đi trên con đường thánh đó sẽ nhận được trái của cây sự sống, hay nói một cách khác như Lời Chúa đã chép rằng: **Trên đường đó không có sư tử, không có một thú dữ nào lên; chẳng ai gặp nó ở đó. Song những kẻ được chuộc sẽ bước đi đường ấy, những kẻ Đức Giê-hô-va đã chuộc sẽ về, ca hát mà đến Si-ôn; sự vui vẻ vô cùng sẽ ở trên đầu họ. Họ sẽ được sự vui vẻ mừng rỡ, mà sự buồn bực than vãn sẽ trốn đi.**

Những người vâng giữ và làm theo luật pháp của Đức Chúa Trời sẽ không còn bị tội lỗi cai trị nữa và như vậy, những người đó sẽ không ở dưới Luật pháp, nghĩa là không bị sự trừng phạt, mà sư tử và thú dữ được chép trong Ê-sai 35:9 đó là bóng. Khi những người tin Chúa bước đi trên con đường thánh (mà Luật pháp văn tự của Đức Chúa Trời là con đường đó) thì tâm linh của họ sẽ luôn vui mừng, vì tội lỗi không còn cai trị thân thể xác thịt của họ nữa (*thân thể xác thịt của mỗi người ta là nhà tạm của tâm linh người ấy*) và tâm linh người ấy sẽ được tự do thờ phượng Đức Chúa Trời bằng tâm thần và bằng Lễ thật và tâm linh đó sẽ được dắt dẫn bởi Đức Thánh-Linh là Thần Lễ thật. Sự vui mừng sẽ ở trên đầu của những người đi trên con đường thánh đó, mà khi nói đến đầu, là nói đến tâm trí, là cái lòng của người ta vậy.

Trí khôn của loài người xác thịt đã nhận được khả năng phân biệt điều thiện và điều ác kể từ khi A-đam ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác nơi vườn Ê-đen, vì thế cho nên khi nó kinh nghiệm được những sự xảy ra trên thân thể mình, khả năng đó sẽ so chiếu với Lời của Đức Chúa Trời chép trong Kinh-Thánh, bấy giờ nó sẽ đầu phục Lời Đức Chúa Trời và nó sẽ không cần phải có người nào làm chứng về những sự đó cho nó nữa, bởi chính nó đã kinh nghiệm được quyền phép của Lời Đức Chúa Trời, như Lời Chúa đã chép.

Giê-rê-mi 31:33-34: **Đức Giê-hô-va phán: Đây là giao ước mà ta sẽ lập với nhà Y-sơ-ra-ên sau những ngày đó. Ta sẽ đặt luật pháp ta trong bụng chúng nó và chép vào lòng. Ta sẽ làm Đức Chúa Trời chúng nó, chúng nó sẽ làm dân ta. Chúng nó ai nấy sẽ chẳng dạy kẻ lân cận mình hay là anh em mình, mà rằng: Hãy nhận biết Đức Giê-hô-va! vì chúng nó thảy đều sẽ biết ta, kẻ nhỏ cũng như kẻ lớn. Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ tha sự gian ác chúng nó, và chẳng nhớ tội chúng nó nữa.**

Trong cuộc sống thuộc thể, khi người ta phải ăn bánh không men một thời gian thì người ta sẽ cảm thấy thèm được ăn những thứ ngọt như ý nghĩa gốc của chữ **bánh không men** là *sự thèm khát được uống những thứ ngọt ngào, sữa, sự mút sữa* thể nào thì trong cuộc sống thuộc linh của những người tin Chúa đã được tái sanh tâm linh mình cũng sẽ *có sự thèm khát được uống những thứ ngọt ngào, như sự được sự mút sữa* thể ấy, chứ không phải hết thảy những người mang danh là người tin Chúa thì sẽ có được sự thèm đó.

Ê-sai 55:1-13: **Hỡi những kẻ nào khát, hãy đến suối nước! Và người nào không có tiền bạc, hãy đến, mua mà ăn! Hãy đến, mua rượu và sữa mà không cần tiền, không đòi giá. Sao các người trả tiền để mua đồ không phải là bánh? Sao các người đem công lao mình đổi lấy vật chẳng làm cho no? Hãy chăm chỉ nghe ta, hãy ăn của ngon, và cho linh hồn các người vui thích trong của béo. Hãy nghiêng tai, và đến cùng ta; hãy nghe ta, thì linh hồn các người được sống. Ta sẽ lập với các người một giao ước đời đời, tức là sự nhân từ chắc thật đã hứa cùng Đa-vít. Nay, ta đã lập người lên làm chứng kiến cho các nước, làm quan trưởng và quan tướng cho muôn dân. Nay, người sẽ kêu gọi nước mà người chưa hề biết, và nước chưa hề biết người sẽ chạy đến cùng người, vì cơ Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, là Đấng Thánh của Y-sơ-ra-ên, là Đấng đã làm vinh hiển người. Hãy tìm kiếm Đức Giê-hô-va đang khi mình gặp được; hãy kêu cầu đang khi Ngài ở gần! Kẻ ác khá bỏ đường mình, người bất nghĩa khá bỏ các ý tưởng; hãy trở lại cùng Đức Giê-hô-va, Ngài sẽ thương xót cho, hãy đến cùng Đức Chúa Trời chúng ta, vì Ngài tha thứ**

đồi dào. Đức Giê-hô-va phán: Ý tưởng ta chẳng phải ý tưởng các người, đường lối các người chẳng phải đường lối ta. Vì các tầng trời cao hơn đất bao nhiêu, thì đường lối ta cao hơn đường lối các người, ý tưởng ta cao hơn ý tưởng các người cũng bấy nhiêu. Và, như mưa và tuyết xuống từ trên trời và không trở lại nữa, mà đượm nhuần đất đai, làm cho sanh ra và kết nụ, đặng có giống cho kẻ gieo, có bánh cho kẻ ăn, thì lời nói của ta cũng vậy, đã ra từ miệng ta, thì chẳng trở về luống nhưng, mà chắc sẽ làm trọn điều ta muốn, thuận lợi công việc ta đã sai khiến nó. Vì các người sẽ đi ra vui vẻ, được đưa đi trong sự bình an. Trước mặt các người, núi và đồi sẽ trở tiếng ca hát, mọi cây cối ngoài đồng sẽ vỗ tay. Cây tùng sẽ mọc lên thay cho bụi gai, và cây sim sẽ lớn lên thay cho gai góc; điều đó sẽ làm cho biết danh Đức Giê-hô-va, và là một dấu đời đời không hề tuyệt diệt.

Tác dụng của **bánh không men** thuộc linh nghĩa là tác dụng của **bánh từ trên trời** ban xuống cho loài người mà Đức Chúa Jê-sus Christ chính là bánh đó, sẽ ban cho chúng ta một khả năng đặc biệt mà tự xác thịt của loài người không thể tạo ra được.

Giăng 6:32-51: Đức Chúa Jê-sus đáp rằng: Quả thật, quả thật, ta nói cùng các người, Môi-se chưa hề cho các người bánh từ trên trời đâu; nhưng Cha ta ban cho các người bánh thật, là bánh từ trên trời xuống. Bởi chưng bánh Đức Chúa Trời là bánh từ trên trời giáng xuống, ban sự sống cho thế gian. Chúng thưa rằng: Lạy Chúa, xin ban bánh đó cho chúng tôi luôn luôn! Đức Chúa Jê-sus phán rằng: Ta là bánh của sự sống; ai đến cùng ta chẳng hề đói, và ai tin ta chẳng hề khát. Nhưng ta đã nói: Các người đã thấy ta, mà chẳng tin. Phàm những kẻ Cha cho ta sẽ đến cùng ta, kẻ đến cùng ta thì ta không bỏ ra ngoài đâu. Vì ta từ trên trời xuống, chẳng phải để làm theo ý ta, nhưng làm theo ý Đấng đã sai ta đến. Và, ý muốn của Đấng đã sai ta đến là hề sự gì Ngài đã ban cho ta, thì ta chớ làm mất, nhưng ta phải làm cho sống lại nơi ngày sau rốt. Đây là ý muốn của Cha ta, phàm ai nhìn Con và tin Con, thì được sự sống đời đời; còn ta, ta sẽ làm cho kẻ ấy sống lại nơi ngày sau rốt. Nhưng vì Ngài đã phán: Ta là bánh từ trên trời xuống, nên các người Giu-đa làm bầm về Ngài, mà rằng: Ấy chẳng phải là Jê-sus, con của Giô-sép, mà chúng ta đều biết cha mẹ người chẳng? Vậy, thế nào người nói được rằng: Ta đã từ trên trời mà xuống? Đức Chúa Jê-sus đáp rằng: Các người chớ làm bầm với nhau. Ví bằng Cha, là Đấng sai ta, không kéo đến, thì chẳng có ai được đến cùng ta, và ta sẽ làm cho người đó sống lại nơi ngày sau rốt. Các sách tiên tri có chép rằng: Ai nấy đều sẽ được Đức Chúa Trời dạy dỗ. Hễ ai đã nghe Cha và học theo Ngài thì đến cùng ta. Ấy chẳng phải kẻ nào đã từng thấy Cha, trừ ra Đấng từ Đức Chúa Trời mà đến; Đấng ấy đã thấy Cha. Quả thật, quả thật, ta nói cùng các người, hễ ai tin thì được sự sống đời đời. Ta là bánh của sự sống. Tổ phụ các người đã ăn ma-na trong đồng vắng, rồi cũng chết. Đây là bánh từ trên trời xuống, hầu cho ai ăn chẳng hề chết. Ta là bánh hằng sống từ trên trời xuống; nếu ai ăn bánh ấy, thì sẽ sống vô cùng; và bánh mà ta sẽ ban cho vì sự sống của thế gian tức là thịt ta.

Trước khi suy gẫm các Lời mà Đức Chúa Jê-sus đã phán trên, chúng ta hãy xem Đức Giê-hô-va đã dùng Môi-se để nói tiên tri về Đức Chúa Jê-sus Christ cũng như về Thân thể của Đấng Christ như thế nào.

Sáng thế ký 49:8-12: Hỡi Giu-đa! các anh em sẽ khen ngợi con, Tay con sẽ chặn cổ quân nghịch, các con trai cha sẽ quỳ lạy trước mặt con. Giu-đa là một sư tử đực, như sư tử cái; há ai dám khiến ngồi lên? Cây phủ việt chẳng hề rời khỏi Giu-đa, kẻ lập pháp không dứt khỏi giữa chân nó, cho đến chừng Đấng Si-lô hiện tới, và các dân vâng phục Đấng đó. Người buộc lừa tơ mình vào gốc nho, lừa con mình vào nhánh nho tốt nhất. Người giặt áo xông mình vào rượu nho, cùng lấy huyết nho lau áo tới mình. Mắt người đỏ vì cố rượu, răng người trắng vì cố sữa.

Chữ **răng** chép trong câu 12 trên, đó là chữ שֵׁן - shen, số 8127 ra từ chữ שָׁנַן - shanan, số 8150 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *răng, sự sắc, nhọn, để mài cho sắc, mài cho nhọn, dạy dỗ cách siêng năng, cần mẫn*;

Chữ **trắng** chép trong câu 12 trên, đó là chữ לָבָן - laban số 3836 ra từ chữ לָבַן - laban, số 3835 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *trắng, trở nên trắng, làm cho trắng, làm cho tinh khiết, tạo thành những viên gạch*.

Chữ **sữa** chép trong câu 12 trên, đó là chữ חָלָב - chalab, số 2461 ra từ chữ חֶלֶב - chelab, số 2459 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sữa, sự màu mỡ, trở nên tinh khiết, đẹp nhất, tốt nhất, sự lựa chọn*;

Lời tiên tri về **răng** của Đấng Christ chép: **răng người trắng vì cố sữa.**

Răng là biểu tượng của tâm trí và cũng là bóng về khả năng hiểu biết của con người, vậy thì tâm trí của

Đức Chúa Jêsus Christ có ý nghĩa gì với sự sống của chúng ta ngày nay?

Giăng 16:12-15: Ta còn có nhiều chuyện nói với các người nữa; nhưng bây giờ những điều đó cao quá sức các người. Lúc nào Thần lễ thật sẽ đến, thì Ngài dẫn các người vào mọi lễ thật; vì Ngài không nói tự mình, nhưng nói mọi điều mình đã nghe, và tỏ bày cho các người những sự sẽ đến. Ấy chính Ngài sẽ làm sáng danh ta, vì Ngài sẽ lấy điều thuộc về ta mà rao bảo cho các người. Mọi sự Cha có, đều là của ta; nên ta nói rằng Ngài sẽ lấy điều thuộc về ta mà rao bảo cho các người vậy.

Rô-ma 12:1-2: Vậy, hỡi anh em, tôi lấy sự thương xót của Đức Chúa Trời khuyên anh em dâng thân thể mình làm của lễ sống và thánh, đẹp lòng Đức Chúa Trời, ấy là sự thờ phượng phải lẽ của anh em. Đừng làm theo đời này, nhưng hãy biến hóa bởi sự đổi mới của tâm thần mình (*nguyên văn chép là tâm trí của anh em - your mind*), để thử cho biết ý muốn tốt lành, đẹp lòng và trọn vẹn của Đức Chúa Trời là thể nào.

Chính quyền phép của Lời Đức Chúa Trời sẽ thanh tẩy tội lỗi của người tin Chúa và mỗi người tin Chúa phải vâng phục luật pháp của Đức Chúa Trời, không phải vì sự sợ hãi nhưng vì trách nhiệm của người tin Chúa là phải nhờ quyền phép của Lời Đức Chúa Trời, tức là **bánh không men thuộc linh**, mà được nên thánh, có như vậy tâm trí của người tin Chúa mới được đổi nên mới mà hiểu được những sự mà Đức Thánh-Linh sẽ tỏ ra qua tâm linh của người ấy.

Khi nói đến **sữa** là nói đến **tinh chất của con người hoặc con thú như bò, chiên, dê...**, còn trong thuộc linh thì nói về sữa chiên hoặc sữa bò, là hai con thú được dùng làm bóng về Luật pháp văn tự (chiên) và Luật pháp của Thánh-Linh sự sống (bò). Tinh túy của Luật pháp văn tự là Luật pháp của Thánh-Linh sự sống hay có thể nói một cách khác là sự báo trả công bình của Đức Chúa Trời dành cho những người nào yêu mến, vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời thì người ấy sẽ nhận được sự báo trả công bình của Đức Chúa Trời đó là Đức Chúa Trời sẽ ban Đức Thánh-Linh là Thần Lễ thật cho người ấy, bấy giờ người ấy sẽ nhận được sữa thuộc linh (bản tiếng Việt dịch là sữa thiêng liêng) của Đạo, tức Luật pháp của Đức Chúa Trời.

Như vậy, nếu **răng** của Đấng Christ được **trắng vì cơ sữa**, tức là tâm trí của Đấng Christ là sự tinh túy của Luật pháp của Thánh-Linh sự sống, thì đối với những người tin Chúa cũng sẽ phải nhờ sự tinh túy của Luật pháp của Thánh-Linh sự sống mà được nên mới tâm trí mình, như Đức Chúa Jêsus đã phán: **“Bấy giờ Ngài phán cùng những người Giu-đa đã tin Ngài, rằng: Nếu các người hằng ở trong đạo ta, thì thật là môn đồ ta; các người sẽ biết lẽ thật, và lẽ thật sẽ buông tha các người.”** (Giăng 8:31-32)

Khi Đức Chúa Jêsus Christ đã phục sinh, Ngài đã mở trí cho các môn đồ của Ngài, bấy giờ họ mới hiểu được Kinh-Thánh, như đã chép:

Lu-ca 24:44-45: **Đoạn, Ngài phán rằng: Ấy đó là điều mà khi ta còn ở với các người, ta bảo các người rằng mọi sự đã chép về ta trong luật pháp Môi-se, các sách tiên tri, cùng các Thi Thiên phải được ứng nghiệm. Bấy giờ Ngài mở trí cho môn đồ được hiểu Kinh Thánh.**

Nếu người tin Chúa mà không nhận được sự ban cho của Đức Chúa Jêsus Christ thì người ta không thể hiểu được ý muốn của Ngài, nhưng tạ ơn Đức Chúa Jêsus Christ, vì Ngài sẵn sàng ban tâm trí của Ngài cho những người nào yêu mến Ngài để nhờ đó mà các tội tổ của Đức Chúa Jêsus Christ sẽ hiểu được ý muốn của Ngài và làm theo, như Lời Chúa có chép:

1 Cô-rinh-tô 2:12-16: **Về phần chúng ta, chúng ta chẳng nhận lấy thần thể gian, nhưng đã nhận lấy Thánh Linh từ Đức Chúa Trời đến, hầu được hiểu biết những ơn mà chúng ta nhận lãnh bởi Đức Chúa Trời; chúng ta nói về ơn đó, không cậy lời nói mà sự khôn ngoan của loài người đã dạy đâu, song cậy sự khôn ngoan mà Đức Thánh Linh đã dạy, dùng tiếng thiêng liêng (*thuộc linh*) để giải bày sự thiêng liêng (*thuộc linh*). Vả, người có tánh xác thịt không nhận được những sự thuộc về Thánh Linh của Đức Chúa Trời; bởi chưng người đó coi sự ấy như là sự dò dại, và không có thể hiểu được, vì phải xem xét cách thiêng liêng. Nhưng người có tánh thiêng liêng (*thuộc linh*) xử đoán mọi sự, và chính mình không bị ai xử đoán. Vì ai đã biết ý Chúa, đặng dạy dỗ Ngài? Nhưng phần chúng ta, thì có ý của Đấng Christ.**

Nguyên bản tiếng Hy-lạp (Greek) chép câu 16 trên như sau: **For who hath known the mind of the Lord, that he may instruct him? But we have the mind of Christ.** Có nghĩa là: **Vì ai biết tâm trí của Chúa, để người đó có thể chỉ dẫn Ngài? Nhưng chúng ta có tâm trí của Đấng Christ.**

Chữ được dịch là ý trong câu 16 trên, đó là chữ **VOÛC - nous**, số 3563 của tiếng Hy-lạp (Greek) có nghĩa là: **tâm trí, sự hiểu biết, ý nghĩ, ý định, ý kiến, sự suy nghĩ,**

Chúng ta hãy xem Đức Chúa Jêsus Christ đã phán gì về tác dụng của **bánh không men** (*tức là bóng về các mạng lệnh cùng các điều răn của Đức Chúa Trời*) đối với chức vụ của Ngài:

Giăng 15:10-11: **Nếu các người vâng giữ các điều răn của ta, thì sẽ ở trong sự yêu thương ta, cũng như chính ta đã vâng giữ các điều răn của Cha ta, và cứ ở trong sự yêu thương Ngài. Ta nói cùng các người những điều đó, hầu cho sự vui mừng của ta ở trong các người, và sự vui mừng các người được trọn vẹn.**

Khi người tin Chúa vâng giữ và làm theo các mạng lệnh cùng các điều răn của Đức Chúa Trời, thì Đức Chúa Trời sẽ ban ơn cho người đó, không phải vì họ vâng giữ và làm theo các điều răn của Ngài mà họ nhận được ơn của Ngài, nhưng chính là những người đó đã nhờ quyền phép của **bánh không men thuộc linh của Đức Chúa Trời** khiến họ được trở nên người mới mà họ xứng đáng được nhận lấy các ơn của Đức Chúa Trời, vì trong Lời Đức Chúa Trời có thần linh và sự sống, sẽ ban năng lực cho tâm linh của người ấy trở dậy quản trị xác thịt mình để vâng giữ và làm theo luật pháp công bình của Đức Chúa Trời và người ấy sẽ được làm môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ và người ấy sẽ nhận được các sự ban cho của Đức Thánh-Linh là Thần lễ thật như Đức Chúa Jêsus Christ đã phán về những người hằng ở trong Đạo của Ngài sẽ nhận được vậy.

Bây giờ chúng ta cùng nhau suy gẫm ý nghĩa mầu nhiệm của **rau đắng** mà dân Y-sơ-ra-ên phải ăn trong Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va.

Chữ **rau đắng** mà dân Y-sơ-ra-ên phải ăn trong Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va đã được chép và được nhắc đến trong Kinh-Thánh có hai lần mà thôi, đó là ở trong sách Xuất Ê-díp-tô ký đoạn 12 và ở trong sách Dân số ký đoạn 9:10-14: **“Hãy nói cùng dân Y-sơ-ra-ên rằng: Khi một người trong vòng các người hay là trong vòng hậu đại các người bị ô uest vì cơ xác chết, hoặc mắc đi xa, thì cũng buộc phải giữ lễ Vượt-qua cho Đức Giê-hô-va. Mấy người đó phải giữ lễ này ngày mười bốn tháng hai, vào buổi chiều tối, ăn bánh không men cùng rau đắng, chớ nên để chi còn dư lại đến sáng mai, và cũng chẳng nên bẻ gãy những xương; phải giữ theo mọi luật lệ về lễ Vượt-qua vậy. Nhưng còn ai tinh sạch và không có đi xa, nếu chẳng giữ lễ Vượt-qua thì sẽ bị truất khỏi dân sự mình: vì người ấy chẳng dâng của lễ cho Đức Giê-hô-va trong kỳ nhất định; người sẽ mang lấy tội mình. Khi một khách ngoại bang kiều ngụ giữa các người mà muốn giữ lễ Vượt-qua cho Đức Giê-hô-va, thì phải giữ theo lệ định và luật pháp về lễ Vượt-qua. Đồng có một luật lệ cho các người, cho khách ngoại bang, và cho người nào sanh tại trong xứ.”**

Chữ **rau đắng** chép trong Xuất Ê-díp-tô ký 12 câu 8 đó là chữ מֵרֹר - meror, số 4844 ra từ chữ מָרָר - marar, số 4843 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **những sự đắng, sự cay đắng, sự chua xót, sự sâu khổ, làm cho đau buồn, làm cho đắng, sự tỏ ra những sự đắng, làm cho vững chắc, làm cho vững mạnh, làm cho kiên cố, làm cho chắc chắn.**

Cùng một nguyên tắc về sự tỏ ra của Đức Chúa Trời qua ngôn ngữ của Kinh-Thánh, thì phần văn tự mà loài người nhìn thấy và đọc được đó là phần ngọn của cây sự sống của Đức Chúa Trời, còn phần ẩn giấu khỏi con mắt của loài người được gọi là gốc và chính phần gốc rễ này là nơi tạo nên các chất dinh dưỡng và được coi là phần quan trọng nhất, vì nó cung cấp năng lực sống cùng sự ảnh hưởng được gọi là tác dụng của nó đến với những người nào ăn nó, sử dụng nó, giống như người ta đi tìm thuốc trong rừng vậy, người ta sẽ nhờ hình dáng của thân và lá của cây thuốc đó mà đào lấy củ của cây đó, vì chính cái củ của cây đó có tác dụng chữa bệnh cho người ta, tùy theo theo khả năng mà Đức Chúa Trời đã ban cho bộ củ, rễ của cây đó vậy.

Trong tự điển ngôn ngữ Hê-bơ-rơ, người ta không tìm được loại cây được gọi là **rau đắng** đã được dân Y-sơ-ra-ên sử dụng làm đồ ăn cùng với thịt chiên con và bánh không men trong Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va tại xứ Ê-díp-tô. Mặc dù người ta không tìm được loại rau đó trong thời kỳ sau rốt này, nhưng Đức Giê-hô-va là Đấng Muôn Luận đã phán trước cho tuyển dân của Ngài về một kỳ mà muôn vật sẽ được đổi mới và Đức Giê-hô-va cũng lập với dân Y-sơ-ra-ên thật của Ngài một Giao-ước mới mà tuyển dân của Đức Giê-hô-va vẫn giữ Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va, theo cách mới của Đức Thánh-Linh chứ không theo cách cũ của văn tự, nên chúng ta không cần tìm kiếm loài rau đó cũng như chúng ta không thể tìm được ma-na (mà dân Y-sơ-ra-ên đã ăn trong thời gian ở đồng vắng) trong thời kỳ sau rốt này, nhưng điều đó không có nghĩa là chúng ta đã không còn ma-na để ăn, trái lại, Đức Thánh-Linh vẫn ban bánh ma-na đó cho chúng ta theo cách mới của Ngài, đó là Lễ thật, là Bánh hằng sống cho những người tin Đức Chúa Jêsus Christ được ăn mỗi ngày.

Khi nói đến rau là nói đến sự gieo và mọc lên của loài thực vật và người ta không ăn cái gốc của nó mà là ăn cái thân và lá của rau đó và vì được gọi là rau nên thuộc loại thân mềm, nhưng khi người ta ăn, rau đó

sẽ đem lại vị đắng, cũng như tại miền nam của Việt Nam chúng ta cũng có loài rau đắng và nhiều người ưa thích vị đắng ban đầu nhưng ngọt sâu về sau của nó, có tác dụng làm mát gan những người ăn rau đó.

Tác dụng của **rau đắng** mà dân Y-sơ-ra-ên đã ăn trong Lễ Vượt Qua đó là **làm cho đau buồn, làm cho đắng, sự tỏ ra những sự đắng, làm cho vững chắc, làm cho vững mạnh, làm cho kiên cố, làm cho chắc chắn.**

Đức Chúa Jê-sus đã phán dạy chúng ta rằng, cả Kinh-Thánh làm chứng về Ngài và như vậy, cũng như thịt chiên con, bánh không men đều là bóng về Lời của Đức Chúa Trời, thì rau đắng này cũng vậy, nhưng khác với thịt chiên con và bánh không men ở chỗ là rau đắng không cần phải dùng đến lửa để làm cho chín trước khi người ta ăn nó và như vậy, người ta sẽ ăn tươi rau đó sau khi hái rau đó về để dùng bữa.

Rau đắng đó chính là bóng về các nguyên tắc cùng các giềng mối trong Luật pháp của Đức Chúa Trời, được chép trong Kinh-Thánh mà khi người ta đọc các nguyên tắc cùng các giềng mối đó để nhận biết ý Chúa dạy dỗ thì ấy là người ta đã ăn rau đắng đó vậy.

Vì ý nghĩa của chữ **ăn** trong tiếng Hê-bơ-rơ có nghĩa là **ăn, nuốt, thiêu đốt, tiêu thụ, sử dụng, đọc ngấu ngiến, nhìn chòng chọc, nhìn như nuốt lấy, để phá huỷ, để làm mất hiệu lực của bản ngã xác thịt;** nên khi người tin Chúa đọc Lời của Đức Chúa Trời thì ấy là người ấy đang ăn và khi người ấy đọc Luật pháp của Đức Chúa Trời, thì người ấy sẽ thấy được tội lỗi của mình và người ta sẽ cảm nhận được sự cay đắng, sự chua xót cho thân phận mình đã vi phạm Luật pháp của Đức Chúa Trời và vì có những tội lỗi đó mà người ta phải gánh sự rửa sả của Luật pháp và qua sự công bình của Luật pháp người ấy nhận biết Đức Chúa Trời là công bình và hình phạt mà người ấy phải chịu là xứng với điều người ấy đã làm .

Nê-hê-mi 8:1-9: **Bấy giờ, dân sự đều nhóm hiệp như thể một người, tại phố ở trước cửa Nước. Chúng nói với E-xơ-ra là thầy thông giáo, xin người đem quyển sách luật pháp của Môi-se mà Đức Giê-hô-va đã truyền dạy cho Y-sơ-ra-ên. Ngày mồng một tháng bảy, thầy tế lễ E-xơ-ra đem luật pháp đến trước mặt hội chúng, người nam và nữ, cùng những người có thông sáng nghe hiểu được. Người đứng tại phố ở trước cửa Nước, đọc trong quyển ấy từ rạng đông cho đến trưa, có mặt các người nam và nữ, cùng những kẻ có thể hiểu được. Cả dân sự lắng tai nghe đọc sách luật pháp. Thầy thông giáo E-xơ-ra đứng trên một cái sạp bằng gỗ mà người ta làm nhân dịp ấy; Ma-ti-thia, Sê-ma, A-na-gia, U-ri, Hinh-ki-a, và Ma-a-xê-gia, đứng gần người ở bên hữu; còn bên tả người thì có Phê-đa-gia, Mi-sa-ên, Manh-ki-gia, Ha-sum, Hách-ba-đa-na, Xa-cha-ri, và Mê-su-lam. E-xơ-ra dở sách ra trước mặt cả dân sự, vì người đứng cao hơn chúng; khi người dở sách ra, thì dân sự đều đứng dậy. E-xơ-ra ngợi khen Giê-hô-va Đức Chúa Trời cao cả; cả dân sự bèn giơ tay lên, mà đáp lại rằng: A-men, A-men! rồi chúng cúi đầu, sấp mặt xuống đất mà thờ lạy Đức Giê-hô-va. Giê-sua, Ba-ni, Sê-rê-bia, Gia-min, A-cúp, Sa-bê-thai, Hô-đi-gia, Ma-a-xê-gia, Kê-li-ta, A-xa-ria, Giô-xa-bát, Ha-nan, Bê-la-gia, và người Lê-vi, đều giải cho dân sự hiểu luật pháp; và dân sự đứng tại chỗ mình. Họ đọc rõ ràng trong sách luật pháp của Đức Chúa Trời, rồi giải nghĩa nó ra, làm cho người ta hiểu lời họ đọc. Nê-hê-mi, quan tổng trấn, E-xơ-ra, thầy tế lễ và thầy thông giáo, cùng người Lê-vi mà dạy dỗ dân sự, bèn nói với cả Y-sơ-ra-ên rằng: Ngày nay là thánh cho Giê-hô-va Đức Chúa Trời của các người; chớ để tang, cũng đừng khóc lóc. Vì cả dân sự đều khóc khi nghe đọc các lời luật pháp.**

Đức Giê-hô-va đã phán với dân Y-sơ-ra-ên qua tiên tri Giê-rê-mi rằng: “ **Tội ác người sẽ sửa phạt người, sự bội nghịch người sẽ trách người, nên người khá biết và thấy rằng lia bỏ Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, và chẳng có lòng kính sợ ta, ấy là một sự xấu xa cay đắng, Chúa, là Đức Giê-hô-va vạn quân phán vậy.**” (Giê-rê-mi 2:19)

Như vậy, khi người tin Chúa đọc và suy gẫm Luật pháp của Đức Chúa Trời thì hết thấy mọi người đều nhận biết mình đã vi phạm mạng lệnh của Đức Chúa Trời hoặc nhẹ, hoặc nặng và chẳng có người nào vui khi nhận biết mình đã vi phạm Luật pháp của Đức Chúa Trời!

Vậy thì tại sao phần tác dụng của **rau đắng** đó lại cho chúng ta thấy kết quả tốt lành, đó là **làm cho vững chắc, làm cho vững mạnh, làm cho kiên cố, làm cho chắc chắn?**

Rau đắng thuộc linh đó có tác động như thế nào với những người ăn nó và đã làm gì trong người đó để được vững chắc, làm cho vững mạnh, làm cho kiên cố, làm cho chắc chắn mà điều gì sẽ được chắc chắn?

Trong cuộc sống của muôn vật, bất cứ vật gì mà người ta hay là động, thực vật ăn, thì chất mà muôn vật đã ăn đó sẽ khai phóng những sự nó chứa trong mình và bộ máy tiêu hoá mà Đức Chúa Trời đã tạo nên trong muôn vật đó sẽ vận hành chức năng tiêu hoá các vật mà chúng đã ăn hoặc và kết quả sẽ xảy ra hoặc tốt, hoặc

sẽ tội tệ sẽ xảy ra cho sự ăn này và đó là sự công bình mà Đức Chúa Trời đã ấn định cho muôn vật vậy.

Trong cuộc sống thuộc linh của người tin Chúa cũng như vậy.

Khi chúng ta đã biết **rau đắng** mà tuyển dân của Đức Chúa Trời ăn trong Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-Va đó là bóng về những nguyên tắc, những giềng mối trong Luật pháp mà Đức Chúa Trời đã ban cho dân Y-sơ-ra-ên và cũng là Luật pháp mà những người tin Đức Chúa Jê-sus Christ phải vâng giữ và làm theo, vì Luật pháp đó là con đường của sự sống lại và sự sống đời đời, như Đức Chúa Jê-sus đã phán.

Giăng 11:25-26a: Đức Chúa Jê-sus phán rằng: Ta là sự sống lại và sự sống; kẻ nào tin ta thì sẽ sống, mặc dầu đã chết rồi. Còn ai sống và tin ta thì không hề chết.

Trong công nghiệp xây dựng, khi người ta sửa chữa một công trình mà người ta không được phép gây ra nguy hiểm gây sụp đổ công trình đó, thì người ta phải thi hành công việc loại bỏ tất cả các bộ phận hư hoại trong công trình đó theo phương pháp thay mới từng phần của công trình đó, hầu cho công trình đó vẫn có thể hoạt động trong suốt thời nó được tu bổ lại và trong ý nghĩa thuộc linh của cuộc sống người tin Chúa thì công việc này được gọi là sự đổi mới mà đối với người tin Chúa tin Chúa thì tất cả mọi sự cần phải thay đổi lại không phải là thân thể xác thịt của người ta, mà là cái đầu, được gọi là cái lòng của người ta, phải được trở nên mới.

Đức Chúa Jê-sus là Lời của Đức Chúa Trời hiện thân thành người để giải bày tình yêu của Đức Chúa Cha cho loài người qua chính chức vụ của Ngài, hay có thể nói một cách khác là Giê-hô-Va Đức Chúa Trời dùng Lời của Ngài để bày tỏ chính Ngài, là Cha của muôn loài, vì muôn vật đều bởi Ngài và vì Ngài mà được dựng nên bằng Lời của Ngài, như có chép:

Cô-lô-se 1:15-20: Ấy chính Ngài là hình ảnh của Đức Chúa Trời không thấy được, là Đấng sanh ra đầu hết thấy mọi vật dựng nên. Vì muôn vật đã được dựng nên trong Ngài, bất luận trên trời, dưới đất, vật thấy được, vật không thấy được, hoặc ngôi vua, hoặc quyền cai trị, hoặc chấp chánh, hoặc cầm quyền, đều là bởi Ngài và vì Ngài mà được dựng nên cả. Ngài có trước muôn vật, và muôn vật đứng vững trong Ngài. Ấy cũng chính Ngài là đầu của thân thể, tức là đầu Hội thánh. Ngài là ban đầu sanh trước nhất từ trong những kẻ chết, hầu cho trong mọi vật, Ngài đứng đầu hàng. Vì chưng Đức Chúa Trời đã vui lòng khiến mọi sự đầy dẫy của mình chứa trong Ngài, và bởi huyết Ngài trên thập tự giá, thì đã làm nên hòa bình, khiến muôn vật dưới đất trên trời đều nhờ Ngài mà hòa thuận cùng chính mình Đức Chúa Trời.

Bởi tội lỗi của A-đam mà loài người ra từ A-đam đã thiếu hụt mất sự vinh hiển, tức là sự sáng thật của Đức Chúa Trời, thay vào đó là quyền lực của ma quỷ hành động trong xác thịt của người ta để lừa dối loài người, khiến người ta không tin có Đức Chúa Trời, nhưng tin vào sự tự nhiên mà có, vì thế cho nên loài người xác thịt không nhận biết mình được Đức Chúa Trời tạo nên và người ta không biết nhờ cậy Đức Chúa Trời, nhưng lại tin vào chính năng lực của xác thịt mình tạo ra mọi sự mà mình có cần, nên mọi người đều tìm đủ mọi cách để tạo cho mình thành một đồn lũy, một pháo đài để bảo vệ mình, để bênh vực mình và người ta tranh chiến với xã hội và với môi trường sống để mưu cầu sự tồn tại cho đến khi người ta thất bại, bấy giờ người ta cay đắng, hận thù mọi sự chung quanh mình. Mặc dầu vậy, khi người ta đã thất bại và trở nên nghèo hèn, bị khinh rẻ và không còn đường thoát nữa, bấy giờ, trong cơn gian truân, ngọn đèn tâm linh của người ta mới có cơ họ trở dậy để khiến cho xác thịt nó kêu cầu Đức Chúa Trời cứu vớt mình.

Thi-Thiên 107:1-8: Hãy ngợi khen Đức Giê-hô-va, vì Ngài là thiện; Sự nhân từ Ngài còn đến đời đời. Các người Đức Giê-hô-va đã chuộc khỏi tay kẻ hà hiếp hãy nói điều đó, tức là các người Ngài đã hiệp lại từ các xứ; Từ phương đông, phương tây, phương bắc, phương nam. Họ lưu lạc nơi đồng vắng, trong con đường hiu quạnh, không tìm thành ở được; Họ bị đói khát, linh hồn bèn nao sồn trong mình họ. Bấy giờ trong cơn gian truân họ kêu cầu Đức Giê-hô-va; Ngài bèn giải cứu họ khỏi điều gian nan, dẫn họ theo đường ngay thẳng, đặng đi đến một thành ở được. Nguyện người ta ngợi khen Đức Giê-hô-va vì sự nhân từ Ngài, và vì các công việc lạ lùng Ngài làm cho con loài người!

Khi người ta tin nhận Đức Chúa Jê-sus Christ làm Cứu Chúa của cuộc đời mình, họ luôn nghĩ rằng cuộc đời của họ sẽ từ đó mà được thuận buồm, xuôi gió và được phước hạnh, vì những sự cay đắng đã qua rồi, thế nhưng khi người ta được đọc và học Luật pháp của Đức Chúa Trời, thì họ mới được thật sự đối diện với tất cả mọi điều mà người ta đã xây dựng cuộc đời mình trên cái nền của tội lỗi, chà đạp Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời. Bấy giờ, họ mới biết rằng mọi sự tự hào về thời kỳ họ đã từng được tự do làm mọi sự theo

ý riêng mình, với các thành quả cho cái tôi của xác thịt mình đó lại trở thành con đường đưa họ đến sự bị rửa sạch bởi Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, không chỉ xảy đến trên chính cuộc đời của họ mà còn trải đến cuộc đời của con cháu họ đến ba đời nữa, như Luật pháp của Đức Chúa Trời đã định.

Xuất Ê-díp-tô ký 20:2-6: Ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, đã rút người ra khỏi xứ Ê-díp-tô, là nhà nô lệ. Trước mặt ta, người chớ có các thần khác. Người chớ làm tượng chạm cho mình, cũng chớ làm tượng nào giống những vật trên trời cao kia, hoặc nơi đất thấp này, hoặc trong nước dưới đất. Người chớ quỳ lạy trước các hình tượng đó, và cũng đừng hầu việc chúng nó; vì ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, tức là Đức Chúa Trời kỳ tà, hễ ai ghét ta, ta sẽ nhân tội tổ phụ phạt lại con cháu đến ba bốn đời, và sẽ làm ơn đến ngàn đời cho những kẻ yêu mến ta và giữ các điều răn ta.

Khi đối diện với Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, cũng như khi người ta ăn rau đắng với bánh không men và thịt chiên quay trên lửa cả đầu giò với bộ lòng thuộc linh vậy, họ sẽ cảm nhận sự cay đắng. Sự cay đắng này không phải là họ cay đắng Đức Chúa Trời đã khiến họ bị như vậy, mà là họ cay đắng với chính bản thân mình, vì đã không sớm nhận biết Đức Chúa Trời để được bước đi theo Ngài trong con đường của sự sống, hầu cho cuộc đời họ được sự phước hạnh thay vì bị sự rửa sạch đeo đuổi như họ đã từng chịu.

Nhưng đối với những người đã từng tin Chúa mà không được dạy dỗ cho được hiểu biết Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, thì những người đã rời đường lối của Đức Chúa Trời, bị sa ngã vào trong cuộc sống của thế gian và khi họ thất bại thảm hại và không còn đường nào nữa, bấy giờ chỉ còn cách trở lại với Đức Chúa Trời, nhưng họ trở lại trong sự cay đắng Đức Chúa Trời, vì thiếu sự hiểu biết về Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời nên họ đã đổ lỗi của sự cay đắng đó cho Đức Giê-hô-va, như Lời Chúa đã chép:

Châm ngôn 19:2-3: Lòng thiếu tri thức ấy chẳng phải một điều hay; Và kẻ nào vội bước bị vấp phạm. Sự ngu dại của người nào làm cho hư hỏng đường lối mình, và lòng người oán Đức Giê-hô-va.

Trong Kinh-Thánh, sách Ru-tơ cho chúng ta thấy một câu chuyện về hai vợ chồng người Giu-đa đã lìa bỏ xứ mình để đi đến nơi dân ngoại, là dân Mô-áp để sinh sống và cuộc đời họ đã bị thất bại thảm hại. Chồng và hai con trai của người đàn bà Giu-đa tên là Na-ô-mi (nghĩa là *ngọt ngào*) đã phải chết, chỉ còn người con dâu tên là Ru-tơ người Mô-áp mà thôi. Hai người này không còn con đường nào khác là trở về xứ Bết-lê-hem xứ Giu-đa và Na-ô-mi đã cay đắng Đức Giê-hô-va và cho rằng chính Đức Giê-hô-va đã khiến họ bị như vậy!

Ru-tơ 1:19-21: Vậy, hai người đi đến Bết-lê-hem. Khi hai người đến, cả thành đều cảm động. Các người nữ hỏi rằng: Ấy có phải Na-ô-mi chăng? Người đáp: Chớ gọi tôi là Na-ô-mi, hãy gọi là Ma-ra, vì Đấng Toàn năng đã đãi tôi cách cay đắng lắm. Tôi đi ra được đầy dẫy, nhưng Đức Giê-hô-va dặt tôi về tay không. Đức Giê-hô-va đã giáng họa cho tôi, và Đấng Toàn năng khiến tôi bị khốn khổ, vậy còn gọi tôi là Na-ô-mi làm chi?

Bất luận là người nào, thuộc dân tộc nào, khi họ nhận biết sự thất bại mà hết lòng trở lại với Đức Chúa Trời và làm theo Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, nghĩa là họ sẽ phải ăn Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va trong ý nghĩa thuộc linh, thì bấy giờ, sau khi họ kinh nghiệm được sự cay đắng của cuộc đời vì không có sự sáng thật của Đức Chúa Trời soi dẫn nên họ đã bị thất bại, thì bây giờ họ sẽ nhờ sự sáng thật trong Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời soi sáng tâm linh và tâm trí họ mà được sự vui mừng trở lại để gây dựng lại cuộc đời của mình, bắt đầu từ sự đổi mới của tâm trí mình.

Khi người ta ăn bất luận loại thực phẩm gì thì người ta sẽ nhận biết được mùi vị cùng tác dụng của thực phẩm đó. Cũng như vậy, khi chúng ta tiếp nhận, vâng giữ và làm theo Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, chúng ta sẽ nhờ quyền phép của Luật pháp đó mà được sự sạch tội lỗi mình và tiếp theo điều đó là sự sống lại của tâm linh khiến chúng ta được sự bình an và được mở trí mà hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời và cứ tiếp tục sự tiếp diễn của sự ăn nuốt Lời của Đức Chúa Trời như ăn Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va vậy, cuộc đời của chúng ta sẽ được thay đổi như nhánh nho được tháp vào gốc nho vững mạnh vậy, sẽ nhờ sự sống của gốc nho đó mà các nhánh thuộc về gốc đó sẽ sanh bông trái cho người trồng nho vậy.

Giăng 15:1-11: Ta là gốc nho thật, Cha ta là người trồng nho. Hễ nhánh nào trong ta mà không kết quả thì Ngài chặt hết; và Ngài tỉa sửa những nhánh nào kết quả, để được sai trái hơn. Các người đã được trong sạch, vì lời ta đã bảo cho. Hãy cứ ở trong ta, thì ta sẽ ở trong các người. Như nhánh nho, nếu không dính vào gốc nho, thì không tự mình kết quả được, cũng một lẽ ấy, nếu các người chẳng cứ ở trong ta, thì cũng không kết quả được. Ta là gốc nho, các người là nhánh. Ai cứ ở trong ta và ta trong họ thì sinh ra lắm trái; vì ngoài ta, các người chẳng làm chi được. Nếu ai chẳng cứ trong ta thì phải ném

ra ngoài, cũng như nhánh nho; nhánh khô đi, người ta lượm lấy, quăng vào lửa, thì nó cháy. Ví bằng các người cứ ở trong ta, và những lời ta ở trong các người, hãy cầu xin mọi điều mình muốn, thì sẽ được điều đó. Này, Cha ta sẽ được sáng danh là thế nào: ấy là các người được kết nhiều quả, thì sẽ làm môn đồ của ta vậy. Như Cha đã yêu thương ta thế nào, ta cũng yêu thương các người thế ấy; hãy cứ ở trong sự yêu thương của ta. Nếu các người vâng giữ các điều răn của ta, thì sẽ ở trong sự yêu thương ta, cũng như chính ta đã vâng giữ các điều răn của Cha ta, và cứ ở trong sự yêu thương Ngài. Ta nói cùng các người những điều đó, hầu cho sự vui mừng của ta ở trong các người, và sự vui mừng các người được trọn vẹn.

Khi Na-ô-mi, người Giu-đa trở lại xứ Giu-đa với con dâu người Mô-áp tên là Ru-tơ, cả hai người đã sống và chịu phục Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, thì Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã làm ơn cho họ. Sản nghiệp của người chồng của Na-ô-mi trong đó có Ru-tơ và đất đai của người đều được chuộc lại theo Luật pháp của Đức Giê-hô-va, nhờ đó mà cuộc sống của họ được phục hồi.

Ru-tơ 4:9-17: **Bấy giờ, Bô-ô nói cùng các trưởng lão và cả dân sự rằng: Ngày nay, các ông chứng kiến rằng tôi mua nơi tay Na-ô-mi mọi tài sản thuộc về Ê-li-mê-léc, về Ki-li-ôn, và về Mạc-lôn, và cũng lấy Ru-tơ, người Mô-áp, vợ của Mạc-lôn, làm vợ tôi, đặng nối danh kẻ chết cho sản nghiệp người; hầu cho danh kẻ chết không mất khỏi giữa anh em mình và khỏi dân sự của thành người; ngày nay các ông làm chứng về điều đó. Cả dân sự hiện ở nơi cửa, và các trưởng lão, đều đáp rằng: Chúng tôi làm chứng điều đó. Nguyện Đức Giê-hô-va làm cho người nữ vào nhà người giống như Ra-chên và Lê-a, là hai người đã dựng nên nhà Y-sơ-ra-ên! Hãy trở nên cường thịnh nơi Ép-ra-ta và làm cho nổi danh người trong Bết-lê-hem! Nguyện con cháu người mà Đức Giê-hô-va sẽ ban cho người bởi người gái trẻ này, làm cho nhà người giống như nhà của Pha-rết, mà Tha-ma đã sanh cho Giu-đa! Như vậy, Bô-ô lấy Ru-tơ làm vợ, người đi lại cùng nàng; Đức Giê-hô-va làm cho nàng được thọ thai và sanh một con trai. Các người đàn bà nói cùng Na-ô-mi rằng: Đáng ngợi khen Đức Giê-hô-va chẳng từ chối cho bà một người có quyền chuộc lại; nguyện danh của người trở nên sang trọng nơi Y-sơ-ra-ên! Nó sẽ an ủi lòng bà, dưỡng già bà; vì ấy là cháu bà vẫn thương bà, đã sanh nó cho bà; nàng quý cho bà hơn bảy con trai. Na-ô-mi bồng đứa trẻ, để vào lòng mình, và nuôi nó. Những người nữ lân cận đặt tên cho nó là Ô-bết, mà rằng: Một đứa trai đã sanh cho Na-ô-mi. Ô-bết là cha của Y-sai, ông của Đa-vít.**

Ô-bết trong tiếng Hê-bơ-rơ là chữ עֹבֵד - Owbed, số 5744 và chữ עֲבָד - abad, số 5647 có nghĩa là: *phục vụ người khác bằng công việc, người hầu việc, người đầy tớ, người thờ phượng*;

Khi công trình xây dựng đã được tu bổ lại với đúng vật liệu gốc của công trình và theo đúng tiêu chuẩn, theo khuôn mẫu ban đầu của nó, thì công trình đó đã được làm cho bền vững, được làm cho chắc chắn.

Đức Giê-hô-va đã phán mạng lệnh của Ngài cho Môi-se, là người thay Ngài dạy Luật pháp cho dân Y-sơ-ra-ên và Môi-se là bóng cho tất cả những người sẽ được Đức Thánh-Linh kêu gọi và chỉ định vào chức vụ rao giảng Tin-Lành của Nước Đức Chúa Trời cho muôn dân. Những người được làm tôi tớ của Đức Chúa Jêsus Christ sẽ được gọi là thợ xây nhà thuộc linh cho dân sự của Đức Chúa Trời, như Kinh-Thánh đã chép:

Ê-sai 58:12: **Những kẻ ra từ người sẽ dựng lại nơi đổ nát ngày xưa; người sẽ lập lại các nền của nhiều đời trước. Người ta sẽ xưng người là Kẻ tu bổ sự hư hoại, và là Kẻ sửa đường lại cho người ở.**

1 Cô-rinh-tô 3:9-11: **Vả, chúng tôi là bạn cùng làm việc với Đức Chúa Trời; anh em là ruộng của Đức Chúa Trời cày, nhà của Đức Chúa Trời xây. Theo ơn Đức Chúa Trời ban cho tôi, tôi đã lập nền như một tay thợ khéo, mà có kẻ khác cất lên trên; nhưng ai nấy phải cẩn thận về sự mình xây trên nền đó. Vì, chẳng ai có thể lập một nền khác ngoài nền đã lập, là Đức Chúa Jêsus Christ.**

1 Phi-e-rơ 2:4-10: **Hãy đến gần Ngài, là hòn đá sống, bị người ta loại ra, song được chọn và quý trước mặt Đức Chúa Trời, và anh em cũng như đá sống, được xây nên nhà thiêng liêng (thuộc linh), làm chức tế lễ thánh, đặng dâng của tế lễ thiêng liêng (thuộc linh), nhờ Đức Chúa Jêsus Christ mà đẹp ý Đức Chúa Trời. Vì trong Kinh Thánh có chép rằng: Này, ta đặt tại Si-ôn hòn đá góc nhà đã chọn lựa và quý báu; Ai tin đến đá ấy sẽ không bị xấu hổ. Vậy nên, cho anh em là kẻ đã tin, thì là đá quý; nhưng cho những kẻ không tin, thì Hòn đá mà bị thợ xây nhà loại ra, bèn trở nên đá góc nhà, là Đá gây cho vấp vấp, là đá lớn làm cho sa ngã; họ bị vấp đá đó, vì không vâng phục Đạo, và điều ấy đã định sẵn cho họ rồi. Nhưng anh em là đồng giống được lựa chọn, là chức thầy tế lễ nhà vua, là dân thánh là dân thuộc về Đức Chúa Trời, hầu cho anh em rao giảng nhân đức của Đấng đã gọi anh em ra khỏi nơi tối tăm, đến**

nơi sáng láng lạ lùng của Ngài; anh em ngày trước không phải là một dân, mà bây giờ là dân Đức Chúa Trời, trước không được thương xót, mà bây giờ được thương xót.

Thịt chiên con quay trên lửa cả đầu, giò với bộ lòng được ăn với bánh không men và rau đắng trong thuộc thể có tác dụng làm ổn định chức năng của gan, tạo điều kiện cho bộ máy tiêu hoá hoạt động hoàn hảo để tiêu hoá thực phẩm mà thân thể nó đã nhận được, từ đó mà các cơ phận của thân thể đó hấp thụ được các chất dinh dưỡng của thực phẩm đó mà cung cấp năng lực cho thân thể xác thịt của những người Y-sơ-ra-ên đã ăn thứ lương thực đó cho sự rút ra khỏi xứ Ê-díp-tô trong đêm 14 tháng Giêng năm 1445 B.C.

Trong ý nghĩa thuộc linh, nghĩa là trong Lễ thật thì mọi người tin Chúa phải nhận biết trách nhiệm của mình là vâng giữ và làm theo Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời và sự vâng giữ này là tuyệt đối tuân theo mạng lệnh của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, chứ không phải là theo ý của các tổ chức gọi là Hội-Thánh quy định, vì nếu là Hội-Thánh thật của Đức Chúa Jê-sus Christ thì mọi người trong Hội-Thánh đó phải tuân theo các mạng lệnh của Đức Giê-hô-va, như chính Đức Chúa Jê-sus Christ đã vâng giữ và làm theo các mạng lệnh của Đức Giê-hô-va vậy. Sự vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời theo đúng nguyên tắc Lễ Vượt Qua của Đức Giê-hô-va, tức là ăn nuốt Lẽ Đức Chúa Trời (cả thân thể của chiên con của Lễ Vượt Qua) và làm theo các nguyên tắc và các giềng mối của Lẽ Đức Chúa Trời mà bánh không men và rau đắng của Lễ Vượt Qua đó bóng, thì bấy giờ, quyền phép trong Lẽ Đức Chúa Trời sẽ thay đổi người đó mà trước hết là đổi mới tâm trí, tiếp đến là sự tái sinh của tâm linh người đó, như Đức Chúa Jê-sus đã phán:

Giăng 3:3-8: Đức Chúa Jê-sus cất tiếng đáp rằng: Quả thật, quả thật, ta nói cùng người, nếu một người chẳng sanh lại, thì không thể thấy được nước Đức Chúa Trời. Ni-cô-đem thưa rằng: Người đã già thì sanh lại làm sao được? Có thể nào trở vào lòng mẹ và sanh lần thứ hai sao? Đức Chúa Jê-sus đáp rằng: Quả thật, quả thật, ta nói cùng người, nếu một người chẳng nhờ nước và Thánh Linh mà sanh, thì không được vào nước Đức Chúa Trời. Hễ chi sanh bởi xác thịt là xác thịt; hễ chi sanh bởi Thánh Linh là thần. Chớ lấy làm lạ về điều ta đã nói với người: Các người phải sanh lại. Gió muốn thổi đâu thì thổi, người nghe tiếng động; nhưng chẳng biết gió đến từ đâu và cũng không biết đi đâu. Hễ người nào sanh bởi Thánh Linh thì cũng như vậy.

Ê-phê-sô 4:11-24: Ấy chính Ngài đã cho người nầy làm sứ đồ, kẻ kia làm tiên tri, người khác làm thầy giảng Tin Lành, kẻ khác nữa làm mục sư và giáo sư, để các thánh đồ được trọn vẹn về công việc của chức dịch và sự gây dựng thân thể Đấng Christ, cho đến chừng chúng ta thấy đều hiệp một trong đức tin và trong sự hiểu biết Con Đức Chúa Trời, mà nên bậc thành nhân, được tầm thước vóc giạc trọn vẹn của Đấng Christ. Ngài muốn chúng ta không như trẻ con nữa, bị người ta lừa đảo, bị mưu chước dỗ dành làm cho lầm lạc, mà dạy động và đời đời theo chiều gió của đạo lạc, nhưng muốn cho chúng ta lấy lòng yêu thương nói ra lẽ chân thật, để trong mọi việc chúng ta đều được thêm lên trong Đấng làm đầu, tức là Đấng Christ. Ấy nhờ Ngài mà cả thân thể ràng buộc vững bền bởi những cái lát léo, khiến các phần giao thông với nhau, tùy lượng sức mạnh của từng phần, làm cho thân thể lớn lên, và tự gây dựng trong sự yêu thương. Vậy, nầy là điều tôi nói và điều tôi nhân danh Chúa mà rao ra: ấy là anh em chớ nên ăn ở như người ngoại đạo nữa, họ theo sự hư không của ý tưởng mình, bởi sự ngu muội ở trong họ, và vì lòng họ cứng cõi nên trí khôn tối tăm, xa cách sự sống của Đức Chúa Trời. Họ đã mất cả sự cảm biết, đành bỏ mình trong một đời buông lung, đem lòng mê đắm không biết chán mà phạm hết mọi điều ô ố. Nhưng anh em học cho biết Đấng Christ thì chẳng phải như vậy, vì anh em đã nghe đạo Ngài, và được dạy dỗ trong Ngài (y theo lẽ thật trong Đức Chúa Jê-sus) rằng anh em phải bỏ cách ăn nết ở ngày trước, thoát lốt người cũ là người bị hư hỏng bởi tư dục dốt dành, mà phải làm nên mới trong tâm trí mình, và mặc lấy người mới, tức là người đã được dựng nên giống như Đức Chúa Trời, trong sự công bình và sự thánh sạch của lễ thật.

Câu 23 trên, bản tiếng Việt đã dịch không đúng và không đủ và sai lỗi chính tả, không đúng như nguyên bản tiếng Hy-lạp đã chép. Bản tiếng Việt dịch: **mà phải làm nên mới trong tâm chí mình,**

Bản Kinh-Thánh King James version chép theo nguyên bản tiếng Hy-lạp là: ²³ **And be renewed^{G365} in the spirit^{G4151} of your^{G5216} mind^{G3563};**

Có nghĩa là: mà phải làm mới lại tâm trí mình trong Đức Thánh-Linh.

Chữ **làm mới lại** - renewed^{G365} đó là chữ ἠνανέω - ananeo, số 365 của tiếng Hy-lạp (Greek) có nghĩa là: **phục hồi lại, cải tiến lại, sửa chữa lại, thay mới lại sau một thời gián đoạn.**

Lời của Đức Chúa Trời là thực chất căn bản mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã dùng để tạo nên muôn vật và cũng là vật liệu dùng để nâng đỡ, phục hồi lại muôn vật.

Hê-bơ-rơ 1:1-4: **Đời xưa, Đức Chúa Trời đã dùng các đấng tiên tri phán dạy tổ phụ chúng ta nhiều lần nhiều cách, rồi đến những ngày sau rốt này, Ngài phán dạy chúng ta bởi Con Ngài, là Con mà Ngài đã lập lên kế tự muôn vật, lại bởi Con mà Ngài đã dựng nên thế gian; Con là sự chói sáng của sự vinh hiển Đức Chúa Trời và hình bóng của bản thể Ngài, lấy lời có quyền phép Ngài nâng đỡ muôn vật; sau khi Con làm xong sự sạch tội, bèn ngồi bên hữu Đấng tôn nghiêm ở trong nơi rất cao, vậy được hưởng danh cao hơn danh thiên sứ bao nhiêu, thì trở nên cao trọng hơn thiên sứ bấy nhiêu.**

Xuất Ê-díp-tô ký 12:8-10: **Đêm ấy họ sẽ ăn thịt chiên quay với bánh không men và rau đắng. Chớ ăn thịt nửa chín nửa sống hay là luộc trong nước, nhưng phải quay trên lửa cả và đầu, giò, với bộ lòng. Các người chớ để chi còn lại đến sáng mai; nếu còn lại, hãy thiêu đi.**

Chúng ta cần phải nhớ thật kỹ và không được nghi ngờ về thời gian mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán, vì đây là Lễ Vượt Qua của Đức Giê-Hô-Va, nghĩa là trong ý nghĩa thần linh của Nước Đức Chúa Trời chứ không phải thuộc về xác thịt của loài người chúng ta và như vậy, Đức Giê-hô-va đã phán về công việc của Ngài đối với hết thảy tâm linh của những người sẽ được Ngài chuộc lại bằng huyết của Đức Chúa Jê-sus Christ - Chiên con của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời chí cao. Như vậy, các chữ **đêm** và **ngày** được chép trong Kinh-Thánh về Lễ Vượt Qua của Đức Giê-Hô-Va sẽ phải được tính theo thời gian của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời chứ không theo thời gian của xác thịt loài người.

Chúng ta đang ở trong **đêm** của Lễ Vượt Qua của Đức Giê-Hô-Va và như vậy, các chữ **ngày** được chép sau câu 8 này cũng được tính là **ngày của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời** chứ không phải là ngày của loài người xác thịt chúng ta, mà một ngày ở trước mặt Đức Chúa Trời như một ngàn năm vậy.

Nếu chúng ta đã biết Lời của Đức Chúa Trời đã được ví là bánh không men, nghĩa là nguyên chất, không có một động cơ hay là một sự toan tính nào khác ngoài việc cứu chuộc tâm linh loài người ra khỏi quyền lực của sự tội và sự chết, đồng thời cứu chuộc thân thể xác thịt của người tin Chúa ra khỏi sự rửa sả của Luật pháp và chúng ta cũng đã biết thịt chiên con và rau đắng trong Lễ Vượt Qua của Đức Giê-Hô-Va đó cũng là Lời của Đức Chúa Trời, trong Lời của Đức Chúa Trời có các giềng mối, các nguyên tắc thánh, như các cột trụ của một đền thờ cho Đức Giê-hô-va vậy, thì mỗi ngày chúng ta đều phải sử dụng Lời của Đức Chúa Trời cho mọi sự như chúng ta ăn bánh và uống nước cho sự sống của thân thể chúng ta vậy.

Rô-ma 13:1-14: **Mọi người phải vâng phục các đấng cầm quyền trên mình; vì chẳng có quyền nào mà không đến bởi Đức Chúa Trời, các quyền đều bởi Đức Chúa Trời chỉ định. Cho nên ai chống cự quyền phép, tức là đối địch với mạng lệnh Đức Chúa Trời đã lập; và những kẻ đối địch thì chuốc lấy sự phán xét vào mình. Vả, các quan quyền không phải để cho người làm lạnh sợ, mà để cho người làm dữ sợ. Người muốn không sợ quyền phép chẳng? Hãy làm điều lành, sẽ được khen thưởng; vì quan quyền là chức việc của Đức Chúa Trời để làm ích cho người. Song nếu người làm ác, thì hãy sợ, vì người cầm gươm chẳng phải là vô cơ; người là chức việc của Đức Chúa Trời để làm ra sự công bình và phạt kẻ làm dữ. Vậy nên cần phải vâng phục, chẳng những vì sợ hình phạt thôi, nhưng cũng vì cơ lương tâm. Ấy cũng bởi lẽ đó mà anh em nộp thuế, vì các quan quyền là đầy tớ của Đức Chúa Trời, hằng giữ việc ấy. Phải trả cho mọi người điều mình đã mắc: nộp thuế cho kẻ mình phải nộp thuế; đóng góp cho kẻ mình phải đóng góp; sợ kẻ mình đáng sợ; kính kẻ mình đáng kính. Đừng mắc nợ ai chi hết, chỉ mắc nợ về sự yêu thương nhau mà thôi, vì ai yêu kẻ lân cận mình ấy là đã làm trọn luật pháp. Vả, những điều răn này: Người chớ phạm tội tà dâm, chớ giết người, chớ trộm cướp, chớ tham lam, và mọi điều răn khác nữa, bất luận điều nào, đều tóm lại trong một lời này: Người phải yêu kẻ lân cận mình như mình. Sự yêu thương chẳng hề làm hại kẻ lân cận; vậy yêu thương là sự làm trọn luật pháp. Hãy ăn ở như vậy, vì biết thời kỳ đang lúc chúng ta đây: giờ anh em từ ngủ thức dậy đã đến, bởi sự cứu hiện nay đã gần chúng ta hơn lúc chúng ta mới tin. Đêm đã khuya, ngày gần đến; vậy chúng ta hãy lột bỏ những việc tối tăm mà mặc lấy áo giáp sáng láng. Hãy bước đi cách hẩn hoi như giữa ban ngày. Chớ nộp mình vào sự quá độ và say sưa, buồn tuồng và bậy bạ, rầy rà và ghen ghét; nhưng hãy mặc lấy Đức Chúa Jê-sus Christ, chớ chăm nom về xác thịt mà làm cho phỉ lòng dục nó.**